

Муниципальное бюджетное дошкольное образовательное учреждение «Детский сад №1» комбинированного вида «Веселая карусель» Чистопольского муниципального района Республики Татарстан

Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы «1 нче номерлы катнаш төрдәге балалар бакчасы» «Веселая карусель» мәктәпкәчә муниципаль бюджет белем бирү учреждениесе

Балалар бакчасы житәкчесе эмере белән кулланылышка кертелгән һәм расланган

«31» август 2022 нче ел №135

Галлямова Ф.М.

**2022 - 2023 нче уку елына
1 нче номерлы «Жиләкләр» исемле кечкенәләр
төркемендә төп гомуми белем бирү программасын
тормышка ашыру буенча календарь перспектив
планлаштыру**

Педагогик совет утырышында
каралган һәм кабул ителгән
беркетмә № 1 31.08.2022

Тәрбиячеләр:
Салахова З.И.
Сибгатовна Л.Р.

Чистай, 2022 нче ел

№	Эчтәлек:	ст.
I.	1. МАКСАТЧАН БҮЛЕК	3
1.1.	Аңлатма язмасы	3
1.1.1	Программаның максатлары һәм бурычлары	4
1.1.2.	Программаны формалаштыру принциплары һәм алымнары	4
1.2.	Программаны эшләүнең планлаштырылган нәтижәләре	4
1.3.	Программа кысаларында укыту эшчәнлегенең сыйфатын бәяләү	4
II.	2. ЭЧТӘЛЕК БҮЛЕГЕ	5
2.1.	Гомуми нигезләмәләр	5
2.2.	Мәгариф өлкәсендә тәкъдим ителгән балалар үсешенең биш юнәлешенә туры китереп укыту эшчәнлеген тасвирлау	5
2.2.1.	2 - 3 яшьлек балалар белән укыту эшчәнлегенең эчтәлегенә	5
2.3.	Олылар һәм балалар арасында үзара бәйләнеш	8
2.4.	Педагогик коллективның мәктәпкәчә яшътәгеләрнең гаиләләре белән үзара бәйләнеше	8
III.	ОЕШТЫРУ БҮЛЕГЕ	11
3.1.	Баланын үсешен тәэмин итүче психологик-педагогик шартлар	11
3.2.	Үстерешле предметлы тирәлек	11
3.3.	Программаны тормышка ашыру өчен кадрлар шартлары	13
3.4.	Материаль-техник һәм методик тулыландыру	13
3.5.	Программаны тормышка ашыру өчен финанс шартлары	13
3.6.	Белем бирү эшчәнлеген комплекслы – тематик планлаштыру	13
3.7.	Режим һәм тәртип	72
3.8.	Методик чыганақлар исемлегенә	72

І. МАКСАТЧАН БҮЛЕК

1.1. АҢЛАТМА ЯЗМАСЫ

”Жиләкләр” исемле кечекенәләр төркеменең (2-3 яшь) эш программасы туган (татар) телдә укыту белән мәктәпкәчә тәрбия һәм белем бирү муниципаль бюджет учреждениесе «Катнаш төрдәге 1 нче номерлы «Веселая карусель» (алга таба балалар бакчасы) учреждениесенең төп белем бирү программасы нигезендә төзелде, РФ һәм РТ мәктәпкәчә белем бирү системасының эшләвен көйләүче документлар нигезендә эшләнде

Мәктәпкәчә белем бирүнең гомуми белем бирү программасын тормышка ашыру өчен мәгариф учреждениесе эшчәнлегенең өстенлекле юнәлеше - мәктәпкәчә яшьтәге балаларның сөйләм үсеше.

Муниципаль бюджет учреждениесе «Катнаш төрдәге 1 нче номерлы «Веселая карусель» балалар бакчасы учреждениесенең өстенлекле юнәлеш буенча бурычлары: мәктәпкәчә яшьтәге балаларның сөйләм үсеше, шул исәптән сөйләм үсеше начар булган балаларның физик һәм психик үсешендәге житешсезлекләргә квалификацияле төзәтүне керттеп:

- сөйләм бозуларын иртә ачыклау һәм вакытында профилактикалау;
- сөйләм үсешендәге житешсезлекләргә жиңү;
- аваздаш сөйләү күнекмәләрен һәм ишетү сәләтен үстерү;
- грамоталылыкны укытуга әзерлек, грамоталылык элементларын үзләштерү
- мәгариф эшчәнлегендә күнекмәләр формалаштыру;
- укучыларның ата-аналары, мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре хезмәткәрләре һәм балалар клиникасы, медицина учреждениеләре белгечләре белән эштә өзлексезлекне тормышка ашыру.

Муниципаль бюджет учреждениесе «Катнаш төрдәге 1 нче номерлы «Веселая карусель» балалар бакчасы учреждениесенең төп белем бирү программасы нигезендә:

- Мәктәпкәчә белемнең Федераль дәүләт мәгариф стандарты [1];
- (Мәктәпкәчә белемнең яқынча төп укыту программасы - гомуми белем бирү өчен федераль мәгариф һәм методик берләшмә карары белән расланган (протокол 20.05.2015 нче ел. № 2/15) [2];
- «Тумыштан мәктәпкәчә» белем бирүнең инновацион программасы. Веракси, Т.С. Комарова, Н.А. Васильева тарафыннан редакцияләгән [3].

Мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар формалаштырган программаның өлеше Татарстан Республикасының климат, милли - мәдәни, демографик, социаль-иқтисадый һәм социаль-мәдәни шартларын, шулай ук формалашкан өлешен исәпкә алып эшләнде. мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар «Сөенеч» – «Радость познания». мәктәпкәчә белем бирүнең Региональ программасы нигезендә эшләнде.

Шулай итеп, мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар формалашуына керәләр:

- Мәктәпкәчә белем бирүнең региональ мәгариф программасы «Сөенеч» – «Радость познания». [4].
- УМК «Без туган телебездә сөйләшәбез» 2-7 яшьлек татар балаларын туган телдә укыту (Хазратова Ф. В., Зарипова З. М.). [5].

Мәктәпкәчә яшьтәге татар һәм рус телләрен өйрәнүнең төп бурычы - телдән телдән практик белемнәрне башлангыч күнекмәләрен һәм сәләтләрен формалаштыру. Өйрәнү барышында рус телендә сөйләшүче балалар татар телен колак белән аңларга һәм аңларга һәм алар өчен булган тема, алар өйрәнгән сүзләр кысаларында татарча сөйләшергә өйрәнергә тиеш. Туган телдә укыту гаиләдә башлана, балалар бакчасында дәвам итә.

Белем бирү учреждениесенең яшь төркемнәрендә укыту программаларын һәм укыту материалларын тормышка ашыру

№	Төркем исеме	Балалар яше	Төркемнең төре	Нинди тел өйрәтелә
1	«Жиләкләр»	Кечекенәләр 2-3 яшь	Гомуми үсеш төре	Туган телдә укытыла Туган телдә (татарча)

1.1.1. ПРОГРАММАНЫҢ МАКСАТЛАРЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ

ФГОС буенча [1] п.1.5. һәм 1.6
Мәктәпкәчә белем бирүнең төп программасы нигезендә [2] бит 9 – 10
«Тумыштан мәктәпкә кадәр» мәктәпкәчә белемнең инновацион программасы нигезендә [3] бит 23 – 24
Мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалашкан өлеш (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы «Сөенеч» – «Радость познания») [6] бит 6 – 7
Мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалашкан өлеш (өстәмә белем)

1.1.2. ПРОГРАММАНЫ ФОРМАЛАШТЫРУ ПРИНЦИПЛАРЫ ҺӘМ АЛЫМНАРЫ

Программаның өстенлеге - ирекле, үз-үзенә ышанычлы, актив тормыш позициясе булган, төрле тормыш ситуацияләрен чишү юлына омтылучы, үз фикере булган һәм аны якый алган кешене тәрбияләү

ФГОС буенча [1] п.1.5. п 1.6.п.1.2 п 1.4
Мәктәпкәчә белем бирүнең төп программасы нигезендә [2] бит 10 – 13
Мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалашкан өлеш (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы) [3] бит 18 – 23
Мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар формалашкан өлештә принциплар (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы «Сөенеч» – «Радость познания») [4] бит 9 – 13

1.2. ПРОГРАММАНЫ ЭШЛӘУНЕҢ ПЛАНЛАШТЫРЫЛГАН НӘТИЖӘЛӘРЕ

ФГОС буенча [1] п. 4.1 - п 4.8.
Мәктәпкәчә белем бирүнең төп программасы нигезендә [2] бит 13 – 16
Мәктәпкәчә белем бирү инновацион программасы нигезендә «Туганнан алып мәктәпкә кадәр» [3] бит 28 – 34
Мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалашкан өлеш (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы) [4] бит 12 -23

1.3. ПРОГРАММА КЫСАЛАРЫНДА УКУТУ ЭШЧӘЛЕГЕНЕҢ СЫЙФАТЫН БӘЯЛӘУ

Белем бирү эшчәнлеге сыйфатын бәяләүнең концептуаль нигезләре «Россия Федерациясендә мәгариф турында» Федераль закон, шулай ук белем бирү сыйфатының дәүләт гарантияләре билгеләнгән стандарт таләпләре белән билгеләнә. Программа тарафыннан балалар тарафыннан программаны үзләштерүнең планлаштырылган нәтижәләренә ирешү нигезендә белем бирү эшчәнлеге сыйфатын бәяләү күздә тотылмый

Белем бирү эшчәнлеге сыйфатын бәяләү системасы дәрәжәләре	Уку эшчәлегенен нәтижәләре
-Педагогның һөнәри коралы буларак кулланыла торган баланың үсешен диагностикалау, үз педагогик гамәлләреннән кире элемент алу һәм программа буенча балалар белән индивидуаль эшне планлаштыру максаты белән ;	- нерв-психик үсеш дәрәжәсе (кысаларында куллану картасын нерв-психик үсеш) -2-3 яшьтәге балалар; –индивидуаль үсеш дәрәжәсен бәяләү (индивидуаль үсешне һәм педагогик йогынтыларның нәтижәләгән педагогик диагностикалау үткөрү кысаларында 3–8 . яшьтәге балалар; -балаларның икенче дәүләт телен үзләштерү дәрәжәсен бәяләү
-мәктәпкәчә белем бирүне эчке бәяләү, мәгариф оешмасы эшчәнлегенә узен бәя	- уку елы тәмамлануга ВСОКО документлары

биру;	
-мәгариф оешмасына тышкы бәя	-сыйфатны бәйсез һөнәри һәм ижтимагый бәяләү нәтижәләре белән танышу (НОК)

II. ЭЧТӘЛЕК БҮЛЕГЕ

2.1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

Мәктәпкәчә белем бирүнең төп программасы нигезендә [2] бит 20
Мәктәпкәчә белем бирү инновацион программасы нигезендә «Туганнан алып мәктәпкә кадәр» [3] ст. 3 – 15
Мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалашкан өлеш (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы «Сөенеч» – «Радость познания») [4] бит 72- 80

2.2. МӘГАРИФМ ӨЛКӘСЕНДӘ ТӘКЪДИМ ИТЕЛГӘН БАЛАЛАР ҮСЕШЕНЕҢ БИШ ЮНӘЛЕШЕНӘ ТУРЫ КИТЕРЕП УКЫТУ ЭШЧӘНЛЕГЕН ТАСВИРЛАУ

ФГОС ДО 1] п 2.6,п. 2.7п. 2.8.	
Мәктәпкәчә белем бирүнең якинча төп мәгариф программасы нигезендә белем бирү эшчәнлеген тасвирлау [2] бит 21, 22 – 31, 32 - 41	
Белем бирү эшчәнлегенен эчтәлеге мәктәпкәчә белем бирүнең төп программасы нигезендә	
Кечкенә яшьтәгеләр (1 – 3 яшь)	[2] бит 27
Мәктәпкәчә яшь:	[2] бит 32
- Социаль – коммуникатив үсеш;	[2] бит 32
- Танып-белү үсеше;	[2] бит 33
- Сөйләм үсеше;	[2] бит 37
- Сәнгать-эстетик үсеш;	[2] бит 38
- Физик үсеш.	[2] бит 40

2.2.1. 2 - 3 ЯШЬЛЕК БАЛАЛАР БЕЛӘН УКЫТУ ЭШЧӘНЛЕГЕНЕҢ ЭЧТӘЛЕГЕ

2-3 яшьлек балаларның үсеш үзенчәлекләре	
Өченче яшьтә балалар мөстәкыйль булалар. Фән эшчәнлеге, баланың һәм өлкәннәрнең ситуатив – эшлекле аралашуы дәвам итә, сөйләм кабул итү, ирекле тәртипнең башлангыч формалары, уеннар, күрсәтмә – нәтижәле фикерләү камилләшә	Мәктәпкәчә белем бирүнең инновацион программасында ачылды [3] бит 139 – 140
Тәрбия һәм укыту бурычлары	[3] бит 140
Балаларның тормыш эшчәнлеген оештыру	[3] бит 141
Образовательная область «Физик үсеш»	
Мәжбүри өлеш	
(Мәктәпкәчә белем бирүнең инновацион программасы «Тумыштан мәктәпкә кадәр»	
Физик үсеш балаларның сәламәтлеген саклауга һәм ныгытуга, гармонияле физик үсешкә, физик культурага тартылуга, психофизик сыйфатларны (көч, тизлек, чыдамлык, житезлек, гибкость) үстерүгә юнәлтелгән. Спорт һәм хәрәкәтчән уеннарга тарту, спорт белән кызыксынуны үстерү, сәламәт яшәү рәвеше кыйммәтләрен булдыру, аның гап – гади нормаларын һәм кагыйдәләрен үзләштерү, мәдәни-гигиена күнекмәләрен, файдалы гадәтләрен тәрбияләү	
Физкультура-сәламәтләнדרү эше	[3] бит 144
Мәдәни – гигиена күнекмәләрен тәрбияләү	[3] бит 144

Физкультура	[3] бит 144
Төп хәрәкәтләрнең, хәрәкәтчән уеннарның һәм күнегүләрнең яқынча исемлеге	[3] бит 145
Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалаштырыла торган өлеш (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы «Сөенеч» – «Радость познания»)	
Балаларның сәламәтлеген ныгыту өчен шартлар тудыру, сәламәт яшәү рәвеше кыйммәтләрен булдыру, хәрәкәт активлыгының төрле төрләрән үстерү, куркынычсыз тәртип күнекмәләрен формалаштыру	
Балаларның сәламәтлеген ныгыту, сәламәт яшәү рәвеше кыйммәтләрен булдыру	[6] бит 88
Төрле хәрәкәт активлыгын үстерү	[6] бит 89
Куркынычсыз үз-үзеңне тоту күнекмәләрен формалаштыру	[6] бит 89
Белем бирү өлкәсе «Танып-белү үсеше»	
Мәжбүри өлеш	
(Мәктәпкәчә белем бирүнең инновацион программасы «Тумыштан мәктәпкә кадәр»)	
Танып-белү үсеше танып – белү мәнфәгатьләрен, кызыксынучанлыкны һәм танып-белү мотивациясен үстерүне, танып-белү гамәлләрән формалаштыруны, воображение, игътибар, хәтер, күзәтүчәнлекне үстерүне, үз-үзе һәм әйләнә-тирәлек турында беренчел күзаллауларны формалаштыруны, гади табигый-фәнни күзаллауларны формалаштыруны күз алдында тоту	
Сенсор тәрбия	[3] бит 147
Элементар математик күзаллауларны формалаштыру - Сан - Зурлык - Форма	[3] бит 47
Тирә-юньдәгеләр белән танышу - Әйләнә-тирә предметлар - Әйләнә-тирә табигать - Социаль әйләнеш	[3] бит 148
Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалаштырыла торган өлеш (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы «Сөенеч» – «Радость познания»)	
Балаларны әйләнә – тирә дөнья күренешләре һәм предметлары белән таныштыру, предметларны үзләштерү, танып-белү активлыгын һәм танып-белү сәләтен үстерү өчен шартлар тудыру	
Балаларны әйләнә-тирә дөнья күренешләре һәм предметлары белән таныштыру. Предмет гамәлләрән үзләштерү	[4] бит 82
Танып – белү активлыгын һәм танып-белү сәләтен үстерү	[4] бит 83
Белем бирү өлкәсе «Сөйләм үсеше»	
Мәжбүри өлеш	
(Мәктәпкәчә белем бирүнең инновацион программасы «Тумыштан мәктәпкә кадәр»)	
Сөйләм үсеше сөйләмнең барлык якларын камилләштерүгә, сөйләмнең тавыш һәм интонацион культурасын, фонематик ишетү сәләтен үстерүгә, грамотага өйрәтү алшартларын формалаштыруга, сөйләм ижатын үстерү чарасы буларак сөйләм телен үзләштерүгә, китап мәдәнияте, балалар әдәбияты белән танышуга юнәлтелгән	
Сөйләм үсеше - Сөйләм үсеше мохите - Сүзлек формалаштыру - Сөйләмдә аваз культурасы - Сөйләмнең грамматик төзелеше - Бәйләнешле сөйләм	[3] бит 149
Сәнгать әдәбиятына тарту	[3] бит 151
Уку өчен әдәбиятның яқынча исемлеге	[3] бит 151
Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалаштырыла торган	

өлеш (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы «Сөенеч» – «Радость познания»)	
Балаларда сөйләмне үстерү өчен шартлар тудыру. Махсус оештырылган уеннарда һәм дәресләрдә сөйләмнең төрле якларын үстерү	
Көндәлек тормышта сөйләмне үстерү	[4] бит 84
Сөйләмнең төрле якларын үстерү	[4] бит 84
Тәкъдим ителгән әдәбият исемлегенә	[4] бит 85
Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалаштырыла торган өлеш	
(УМК «Туган телдә сөйләшәбез» (туган (татар) теленә өйрәтү)	
Укыту-методик комплексы өчен төп бурыч-татар милләте балаларын туган телдә (татарча) дәрәҗә һәм матур итеп сөйләшәргә өйрәтү. Бу балаларның тирә-юньдәгеләрнең сөйләмен аңлау, сүзлек запасының әкренләп артуын, сүзләрнең мәгънәләрен аныклауны, тәкъдимнәрен төгәлләштерүне һәм сорауларга дәрәҗә җавап бирүне, шулай ук аралашуның төрле формаларын үзләштерүне (диалогка керә белү, монолог төзү) күздә тоту. Беренче кечкенәләр төркеме өчен методик кулланма нигезендә тормышка ашырыла УМК «Туган телдә сөйләшәбез».	[5] Беренче кечкенәләр төркеме өчен методик кулланма Бит 32 – 142
Белем бирү өлкәсе «Сәнгать-эстетик үсеш»	
Мәҗбүри өлеш	
(Мәктәпкәчә белем бирүнең инновацион программасы «Тумыштан мәктәпкә кадәр»	
Сәнгать-эстетик үсеш балаларның сәнгать эшчәнлегенә төрле төрләрендә ижади - ижади сәләтләрен үстерүне, сәнгать әсәрләрен аңлау һәм кыйммәтле – мәгънәле кабул итү, әйләнә-тирә дөньяга эстетик карашны үстерүне, сәнгати зәвык тәрбияләүне күз алдында тоту.	
Сәнгать белән танышу	[3] бит 156
Сынлы сәнгать эшчәнлегенә - Рәсем ясау - әвәләү	[3] бит 156
Конструктив-модель эшчәнлек	[3] бит 158
Музыкаль тәрбия - Тыңлау - Жырлау - Музыкаль – ритмик хәрәкәт	[3] бит 158
Якынча музыкаль репертуар	[3] бит 159
Театраль уеннар	[3] бит 160
Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалаштырыла торган өлеш (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы «Сөенеч» – «Радость познания»)	
Балаларда әйләнә-тирәлеккә эстетик караш тәрбияләү, эшчәнлекнең төрле төрләренә җәлеп итү, музыка мәдәниятенә, театральләштерелгән эшчәнлеккә тарту өчен шартлар тудыру	
Балаларның әйләнә-тирә дөньяга эстетик карашын үстерү	[4] бит 85
Сынлы сәнгать төрләренә җәлеп итү	[4] бит 86
Музыка сәнгәтенә тарту	[4] бит 87
Тәкъдим ителгән музыкаль репертуар	[4] бит 87
Белем бирү өлкәсе «Социаль – коммуникатив үсеш»	
Мәҗбүри өлеш	
(Мәктәпкәчә белем бирүнең инновацион программасы «Тумыштан мәктәпкә кадәр»	
Беренчел кыйммәтле күзаллаулар формалаштыру, аралашу сәләтен үстерү, үз-үзенә җайга салу, уен эшчәнлегенә, үз-үзенә хезмәт күрсәтү күнекмәләрен үстерү, хезмәткә тарту, куркынычсызлык нигезләрен формалаштыру	
Беренчел кыйммәтле күзаллаулар формалаштыру - Мин образы - Әхлакый тәрбия	[3] бит 153
Коммуникатив сәләтләрен үстерү	[3] бит 153

- Аралашу, хезмэтгэшлеккэ эзер булу - Балалар – олылар бергэлеген формалаштыру	
Жайга салу сэлэтен үстерү - Гомуи кабул ителгэн кагыйдэлэр һәм нормаларны үзлөштөрү - Максатчанлыкны үстерү, үз-үзенне жайга салу	[3] бит 154
Социаль күзаллаулар, осталык, күнекмэлэр формалаштыру - Уен эшчэнлеген үстерү - Үз-үзгө хезмэт күрсөтү күнекмэлэрен үстерү - Хезмэткэ тарту - Куркынычсызлык нигезлэрен формалаштыру	[3] бит 154
Белем бирү мөнәсәбәтлэрендә катнашучылар тарафыннан формалаштырыла торган өлөш (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы «Сөенеч» – «Радость познания»)	
Аралашу, өлкәннэр һәм яшьтәшлэр белән аралашу, алар белән бергә эшлэү, социаль һәм эмоциональ үсеш өчен шартлар тудыру	
Өлкәннэр белән аралашу өлкәсендә	[4] бит 81
Социаль мөнәсәбәтлэрне үстерү һәм яшьтәшлэре белән аралашу	[4] бит 81
Уен эшчэнлеген үстерү өлкәсендә	[4] бит 81
Социаль һәм эмоциональ үсеш өлкәсендә	[4] бит 82

2.3. ОЛЫЛАР ҺӘМ БАЛАЛАР АРАСЫНДА ҮЗАРА БӘЙЛӘНЭШ

ФГОС буенча [3] п.1.2, 1,3 1.4, 1,6, 3.2. (3.2.1 – 3.2.9)
Мәктәпкәчә белем бирүнең төп программасы нигезендә [2] бит 42 – 43
Мәктәпкәчә белем бирү инновацион программасы нигезендә «Туганнан алып мәктәпкә кадәр»[3] бит 64 – 96
Мәгариф мөнәсәбәтлэрендә катнашучылар тарафыннан формалашкан өлөш (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы Сөенеч» – «Радость познания») [4] бит 163 – 266

2.4. ПЕДАГОГИК КОЛЛЕТИВНЫҢ МӘКТӘПКӘЧӘ ЯШЫТӘГЕЛЭРНЕҢ ГАИЛӘЛЭРЕ БЕЛӘН ҮЗАРА БӘЙЛӘНЭШЕ

ФГОС буенча [3] п. 1.4, 1.6
Мәктәпкәчә белем бирүнең төп программасы нигезендә [2] бит 43-45
Мәктәпкәчә белем бирү инновацион программасы нигезендә «Туганнан алып мәктәпкә кадәр» [3] бит 96 – 100
Мәгариф мөнәсәбәтлэрендә катнашучылар тарафыннан формалашкан өлөш (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы «Сөенеч» – «Радость познания») [4] бит 166 – 170

Ял итү эшчәнлеге чараларын оештыру планы балалар белән тәрбия эше

Ай	Тема	Юнәлеш	Форма
Сентябрь	Балалар белән чаралар		
	1. Безнең яраткан балалар бакчасы	Этик - эстетик	Күңел ачу
	2. Уенчыклар	Хезмэт	Акция
	3. Табигать календаре	Танып белү	Тану эше
	4. Минем өем	Патриотик	Белем бирү вакыйгасы
	Балалар һәм ата-аналар белән уртак чаралар		
	1. Кояшкай	Этик - эстетик	Мастер-класс
	2. Ничек без сәләмәтлекне	Этик - эстетик	Акция

	саклыйбыз		
Октябрь	Балалар белэн чаралар		
	1. Көз – мул вакыт	Танып белү	Күңел ачу
	2. Төрле төстөгө яфрактар	Этик - эстетик	Остаханә
	3. Көзгө уңыш	Танып белү	Эштән буш вакыт
	4. Сәламәтлек атнасы	Физик һәм савыктыру	Ярышлар
	Балалар һәм ата-аналар белэн уртак чаралар		
	1. Көз бүләкләре	Этик - эстетик	Ярминкә
	2. Әни өчен миләш	Этик - эстетик	Мастер-класс
Ноябрь	Балалар белэн чаралар		
	1. Мин дөнъяда кеше	Патриотик	Квест
	2. Барлык һөнәрләр кирәк	Социаль	Белем бирү вакыйгасы
	3. Куллану предметлары	Танып белү	Остаханә
	4. Өй һәм кыргый хайваннар һәм кошлар	Этик - эстетик	Мастер-класс
	Балалар һәм ата-аналар белэн уртак чаралар		
	1. Теремкәй	Этик - эстетик	Театр
	2. Бизәлгән сөлгеләр	Этик - эстетик	Мастер-класс
Декабрь	Балалар белэн чаралар		
	1. Кыш килде	Танып белү	Тану эше
	2. Кышкы мажаралар	Физик һәм савыктыру	Күңел ачу
	3. Яңа ел бәйрәме	Танып белү	Проект
	4. Ерткычлар Яңа елны каршы ала	Этик - эстетик	Театр
	Балалар һәм ата-аналар белэн уртак чаралар		
	1. Кыш бабай остаханәсе	Этик - эстетик	Остаханә
	2. Яңа елга әзерләнәбез	Патриотик	Акция
Гыйнвар	Балалар белэн чаралар		
	1. Кар бөртекләре	Физик һәм савыктыру	Квест
	2. Чыршы уенчыклары	Этик - эстетик	Мастер-класс
	3. Кышкы урманга юл буенча	Физик һәм савыктыру	Эштән буш вакыт
	4. Бияләй	Этик - эстетик	Театр
	Балалар һәм ата-аналар белэн уртак чаралар		
	1. Кыш бәйрәме	Этик - эстетик	Остаханә
	2. Кышкы күңел ачулар	Физик һәм савыктыру	Квест
Февраль	Балалар белэн чаралар		
	1. Иминлек әлифбасы	Танып белү	Тану эше
	2. Юл хәрәкәте кагыйдәләре	Социаль	Экскурсияләр
	3. Туган тел	Патриотик	Белем бирү вакыйгасы
	4. Әтиләр бәйрәме	Хезмәт	Остаханә
	Балалар һәм ата-аналар белэн уртак чаралар		
	1. Кыюлар һәм осталар	Физик һәм савыктыру	Ярышлар
	2. Минем әти иң яхшысы	Этик - эстетик	Мастер-класс
Март	Балалар белэн чаралар		
	1. Әниләр бәйрәме	Патриотик	Тану эше
	2. Минем яраткан уенчыгым	Этик - эстетик	Күңел ачу
	3. Сәламәт тәндә сәламәт рух	Физик һәм	Квест

		савыктыру	
	4. Балалар китабы	Танып белү	Белем бирү вакыйгасы
	Балалар һәм ата-аналар белән уртак чаралар		
	1. 8 март – эниләр бэйрәме	Этик - эстетик	Остаханә
	2. Әниемнең алтын куллары	Этик - эстетик	Мастер-класс
Апрель	Балалар белән чаралар		
	1. Көлү көне	Этик - эстетик	Эштән буш вакыт
	2. Табигать дөнъясында	Танып белү	Белем бирү вакыйгасы
	3. Кораблар мажарасы	Хезмәт	Мастер-класс
	4. Яз бэйрәме	Этик - эстетик	Күңел ачу
	Балалар һәм ата-аналар белән уртак чаралар		
	1. Камыр малае	Этик - эстетик	Театр
2. Безнең тату гаиләбез	Этик - эстетик	Остаханә	
Май	Балалар белән чаралар		
	1. Май бэйрәмнәре	Патриотик	Тану эше
	2. Әкият дөнъясында	Этик - эстетик	Театр
	3. Тиздән жәй	Танып белү	Белем бирү вакыйгасы
	4. Без табигатьне яклаучылар	Хезмәт	Проект
	Балалар һәм ата-аналар белән уртак чаралар		
	1. Батырлар белән горулар	Патриотик	Ярышлар
	2. Язгы парк	Социаль	Экскурсияләр

Ата-аналар белән эшне оештыру планы

Ай	Тематикасы	Үткәру алымы
Сентябрь	1. "Балалар бакчасында баланың адаптациясе."	Төркем урнаштыру ата-аналар жыелышы
	2. Баланың адаптацияләшүе	Папка – ширма.
	3. Танышу анкетасы	Анкеталаштыру.
	4. 2-3 яшьлек баланың яшь үзенчәлекләре	Консультация.
Октябрь	1. Балалар бакчасынан соң кияренкелекне ничек бетергә?	Язып кую
	2. Нәрсә ул сенсорика һәм моторика?	Әңгәмә
	3. Кече яшьтәге балаларның сенсорик үсеше.	Консультация
	4. Балаларның уенчык хужалыгы	Консультация
Ноябрь	1. Дәрәс туклану балалар өчен сәламәтлек нигезе.	Консультация
	2. Сезнең балагызының характеры.	Анкеталаштыру
	3. 2-3нче яшьтәге балаларның гигиеник һәм үз – үзенә хезмәт күрсәтү алымнарының үсеше.	Консультация
	4. Нәниләрнең сенсорик үсеше	Тематик төркем ата-аналар жыелышы
Декабрь	1. Балаларның нерв эшчәнлеген үзенчәлекләре.	Консультация.
	2. Баланың сәламәтлеккә юлы гаилә аша бара	Анкеталаштыру.
	3. Балаларның кирелеге, көйсезлеге.	Белешмә
	4.	
Гыйнвар	1. 2-3 яшьлек балаларның кирелеге, көйсезлеге.	Әңгәмә.
	2. 2–3 яшьлек баланың сөйләм үсеше үзенчәлекләре.	Консультация.
	3. Юл элифбасы.	Папка - ширма.
Февраль	1. Мин үзем.	Белешмә
	2. Һәр гаиләнең ял көннәрен үткәру традицияләре бар	Папка - ширма.

	3. Ял көне маршрутлары буйлап.	Фото күргәзмә.
Март	1. Теләсә нинди һава торышы вакытында уйныйбыз.	Киңәшләр
	2. Баланы ничек рәсем ясарга өйрәтергә.	Белешмә.
	3. Баланың кул сенсорикасы һәм вак моториканың үсешендә дидактик уен.	Сенсорика буенча уеннар күргәзмәсе.
Апрель	1. Безнең уңышларыбыз, нәтиҗәләр	Йомгаклау төркем ата-аналар жыелышы
	2. Баланың акыл үсешенә бармак гимнастикасының тәэсире.	Консультация.
	3. Сөйләм үсешенә балалар фольклорын куллану.	Папка-ширма.
	4. Яз	Кучмә - папка
Май	1. Балаларның чыныгуы.	Консультация.
	2"Кояш, Һава һәм су безнең иң яхшы дусларыбыз!»	Кучмә-папка
	3.«Безнең нәниләрбез»	Фотоколлаж
	4. «Баланы җәйдә тукландыру»	Консультация

III. ОЕШТЫРУ БҮЛЕГЕ

3.1. БАЛАНЫҢ ҮСУШЕН ТӘЭМИН ИТҮЧЕ ПСИХОЛОГИК-ПЕДАГОГИК ШАРТЛАР

ФГОС буенча [1] п. 3.1, 3.2 (3.2.1 – 3.2.9)
Мәктәпкәчә белем бирүнең төп программасы нигезендә [2] бит 9 – 10 [2] бит 48
Мәктәпкәчә белем бирү инновацион программасы нигезендә «Туганнан алып мәктәпкә кадәр» [3] бит 64- 86
Мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалашкан өлеш (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы «Сөенеч» – «Радость познания») [4] бит 170 – 171

3.2. ҮСТЕРЕШЛЕ ПРЕДМЕТЛЫ ТИРӘЛЕК

РППС ФГОС нигезендә [1]п. 3.1, 3.3(3.3.1 – 3.3.5)
РППС мәктәпкәчә белем бирүнең төп программасы нигезендә [2]ст. 49 – 53
РППС мәктәпкәчә белем бирү инновацион программасы нигезендә «Туганнан алып мәктәпкә кадәр» [3]ст. 45 – 59
РППС мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалашкан өлешендә (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы «Сөенеч» – «Радость познания») [4]ст. 171- 179

Требования к уголкам ЭРС + УМК в детском саду

Татар һәм рус телләрен өйрәнүче мәктәпкәчә яшьтәге балалар аны ясалма булдырылган тел мохите шартларында үзләштерәләр. Тел мохите үсеше характерына ия. Телләргә үстерүче мохит төшенчәсе үз эченә тел тирәлеген дә (тел мохитен), шулай ук баланың предметлы-үсүче мохитен дә ала. Балалар бакчасында татар теле белән шөгыйльләнү өчен кабинет булдырылган. Анда ТР һәм РФ Дәүләт символлары, туган шәһәрнең, башкаланың төп истәлекле урыннары төшерелгән фоторәсемнәр, татар (рус) декоратив-гамәли сәнгатьнең матур альбомнары, төрле балалар рәсемнәре, проектлар, мнемосхемалар, уенчыклар - татар әкиятләре геройлары, балалар сәнгать әдәбияты, аудио -, видеоязмалар бар һ.б. Татар телендә сөйләшәргә өйрәнү-ул сүзләр һәм гыйбарәләргә өйрәнү генә түгел, ә башка мәдәни киңлектә яшәргә өйрәнү дә. Башка телне өйрәнү-ул башка мәдәният, башка халыкларның бәйрәмнәре, гореф-гадәтләре, әкиятләре, балалар

уеннары һәм фольклоры белән танышу да. Шулай итеп, телләр төшенчәсенә мәдәни сүз өстәлә.

Кечкенәләр төркеме

Татар	Рус
Идел буе халыклары мәдәнияте белән танышу	
1. Татар, рус милли киemenдәге курчаклар (малай һәм кыз)	1. Татар, рус милли киemenдәге курчаклар (малай һәм кыз)
2. Туган шәһәр турында материал (3-4 иллюстрация)	2. Туган шәһәр турында материал (3-4 иллюстрация)
3. Туган теледә әдәбият эчтәлегә балаларның яшь үзенчәлекләренә туры килә	3. Сәнгать әдәбияты (татар халык әкиятләрен һәм татар язучылары әсәрләрен тәржемә итү)
4. Татар халык әкиятләренә һәм татар язучылары әсәрләренә иллюстрацияләр	4. Татар халык әкиятләренә һәм татар язучылары әсәрләренә иллюстрацияләр
5. Г. Тукая портреты	
УМК буенча үткән материалын ныгыту	
Материаллар 2-4 яшьлек балалар өчен туган тел татар милләте балаларын укыту буенча УМК «Туган телдә сөйләшәбез» (Говорим на родном языке), Хазратова Ф.В., Шарафутдинова З.Г., Хабибуллина И. Ж.	
1. CD – диск «Туган телдә сөйләшәбез» 2-3 яшь, 3-4 яшь	
2. Иллюстрациялар картиналар УМК.	
3. Дидактик, сүзле, ИКТ- уеннар (педагоглар тарафыннан эшләнгән) УМК. Буенча	
ДОУ педагогларына УМК материалларын эштә кулланырга тәкъдим ителә	
Мәктәпкәчә яшьтәге балаларга Татарстан Республикасы дүләт телләрендә белем бирүне оештыруның заманча дәрәжәсен тәэмин итү һәм Идел буе халыклары мәдәнияте белән танышу өчен өстәмә материал	
1. Татар мультфильм житештерүнең яңа төзелгән мультфильмнары. 2. Габдулла Тукай әсәрләре буенча булдырылган мультфильмнар. 3. Татар телендә «Союзмультфильм» студиясенәң мультипликация фильмнары (5 өлештә) 4. DVD, CD - ТР Министрлыгыннан кергән материаллар 5. ТНВ каналының «Әкият илендә» - телетапшырулар материаллары мәктәпкәчә яшьтәге балалар өчен балаларга сөйләм өйрәтү максатларында булдырылган.	

3.3. ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУ ӨЧЕН КАДРЛАР ШАРТЛАРЫ

ФГОС ДО нигезендә [1]п.3.1, 3.4 3.4.1 – 3.4.4
Мәктәпкәчә белем бирүнең төп программасы нигезендә [2]ст. 54 – 55
Мәктәпкәчә белем бирү инновацион программасы нигезендә «Туганнан алып мәктәпкә кадәр» [3]ст. 59 – 63
Мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалашкан өлеш (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы «Сөенеч» – «Радость познания») [4] ст. 179 – 180

3.4. МАТЕРИАЛЬ-ТЕХНИК ҺӘМ МЕТОДИК ТУЛЫЛАНДЫРУ

ФГОС ДО нигезендә [1] п. 3.1, 3.5, 3.5.1
Мәктәпкәчә белем бирүнең төп программасы нигезендә [2]ст. 55 – 57
Мәктәпкәчә белем бирү инновацион программасы нигезендә «Туганнан алып мәктәпкә кадәр» [3]ст. 334 -342
Мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалашкан өлеш (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы «Сөенеч» – «Радость познания») [4] ст. 180 – 181

3.5. ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУ ӨЧЕН ФИНАНС ШАРТЛАРЫ

ФГОС ДО [1] п.3.1, 3.6 3.6.1 – 3.2.9
Мәктәпкәчә белем бирүнең төп программасы нигезендә [2] ст. 58 – 67
Мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалашкан өлеш (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы «Сөенеч» – «Радость познания») [4] ст. 181 – 182

3.6. БЕЛЕМ БИРҮ ЭШЧӘНЛЕГЕН КОМПЛЕКСЛЫ- ТЕМАТИК ПЛАНЛАШТЫРУ

Белем бирү процессын комплекслы – тематик принципта һәм мәгариф өлкәләренең интеграциясен исәпкә алып төзү элге максатка ирешү мөмкинлеге бирә. Бер үзәк тема тирәсендә бөтен белем бирү процессын төзү балалар үсеше өчен зур мөмкинлекләр бирә.. Темалар белем бирү эшчәнлеген проектлар рәвешендә оештырырга ярдәм итә, димәк, оптималь ысул белән файдаланып. Белем бирү процессын төзүнең тематик принцибы региональ компонентны (мәгариф өлкәсендә катнашучылар тарафыннан формалаштырыла торган өлешендә) жиңел кертергә, белем бирү учреждениесенең үзенчәлеген исәпкә алырга мөмкинлек бирә.

Мәктәпкәчә белем бирүнең төп программасы[2] бит 67 – 68 планлаштыру өчен тәкъдимнәр
Мәктәпкәчә белем бирү инновацион программасы нигезендә «Туганнан алып мәктәпкә кадәр» [3] бит 77 – 96 планлаштыру өчен тәкъдимнәр
Мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалашкан өлеш (Региональ мәктәпкәчә белем бирү программасы «Сөенеч» – «Радость познания») [4] бит 182 – 183 планлаштыру өчен тәкъдимнәр

Комплекслы-тематик планлаштыру

Ай	Атна	Младшая группа
Сентябрь	1	Безнең яраткан балалар бакчасы
	2	Безнең яраткан балалар бакчасы
	Йомгаклау	Күңел ачу “Балалар бакчасы-балалар өчен йорт”

	чарасы	
	3	Уенчыклар. КГН. Дуслык һәм ярдәм
	4	Табигать календаре
	5	Минем йортым. Минем шәһәр
	Йомгаклау чарасы	Экскурсияләр һәм максатчан йөрүләр. “Мин яши торган төбәк” темасына рәсемнәр, плакатлар, фотографияләр күргәзмәсе
Октябрь	1-2	Көз мул вакыт
	3	Мониторинг
	Йомгаклау чарасы	“Көз бүләкләре”, “Көз буяулары” балалар ижаты күргәзмәсе
	4	Сәламәтлек атналыгы
	5	Сәламәтлек атналыгы
Ноябрь	1	Мин дөнъяда кеше
	Йомгаклау чарасы	“Без сәламәт яшәү рәвеше өчен” рәсем, плакатлар күргәзмәсе
	2	Барлык һөнәрләр дә кирәк, барлык һөнәрләр дә мөһим
	Йомгаклау чарасы	Экскурсия
	3	Көнкүреш предметлары. Материаллар белән танышу
	4	Йорт һәм кыргый хайваннар һәм кошлар
	5	Йорт һәм кыргый хайваннар һәм кошлар
	Йомгаклау чарасы	“Безнең Кечкенә дусларыбыз”, “Безнең питомниклар темасына рәсемнәр, плакатлар, фотографияләр күргәзмәсе
Декабрь	1-2	Кыш-кыш
	3-4	Яңа ел мәшәкәтләре. Яңа ел бәйрәме
	Йомгаклау чарасы	Яңа ел бәйрәмнәре
Январь	2-4	Кышкы калейдоскоп. Кышкы уеннар
	Йомгаклау Чарасы	“Кыш” бәйрәме, Балалар ижаты күргәзмәсе
Февраль	1	Куркынычсызлык әлифбасы
	2	Куркынычсызлык әлифбасы
	Йомгаклау Чарасы	Юл йөрү кагыйдәләре һәм тормыш иминлеге нигезләре буенча күнел ач
	3	Туган тел атналыгы
	4	Без кыю һәм көчле булып үсәбез
	Йомгаклау чарасы	“Житез һәм оста” физкультура ялы
Март	1	8 Март-әниләр көне
	Йомгаклау чарасы	“8 Март бәйрәме” темасына рәсем, плакатлар, фотографияләр, күнел ачу күргәзмәсе
	2	Минем яраткан уенчыгым. Халык уенчыгы
	Йомгаклау чарасы	“Минем яраткан уенчыгым” темасына рәсемнәр, плакатлар, фотографияләр күргәзмәс
	3	Сәламәтлек атналыгы
	4	Балалар китабы атналыгы
	5	Балалар китабы атналыгы

	Йомгаклау чарасы	“Анда таныш булмаган юлларда ...” рәсем күргәзмәсе
Апрель	1	Яз. Табигатьнең уянуы
	2	Мин табигать дөнъясында
	3	Табигатьтә могҗизалар
	Йомгаклау чарасы	Яз бәйрәме
Май	4	Мониторинг
	1	Май бәйрәмнәре
	2	Әкиятләр атналыгы
	Йомгаклау Чарасы	Рәсемнәр, плакатлар, фотографияләр, күнел ачу күргәзмәсе “Нәрсә өчен бу әкиятләр”
	3	Исәнме, жәй!
	4	Без табигать сакчылары
Йомгаклау чарасы	Рәсемнәр, плакатлар, фотографияләр күргәзмәсе “Тиздән жәй” “Табигатьне саклыйк”	

Оештырылган белем бирү эшчәнлегенең расписаниясе

Дүшәмбе	Сишәмбе	Чәршәмбе	Пәнҗешәмбе	Жомга
9.00 – 9.10 Физкультура	9.00 – 9.10 Жыр – бию	9.00 – 9.10 Элементар математик күзаллауны формалаштыру	9.00 – 9.10 Өвәләү/ ябыштыру	9.20– 9.30 Жыр – бию
9.20 – 9.30 Рәсем	9.20 – 9.30 Сөйләм теле	9.20– 9.30 Физкультура	9.20– 9.30 Физкультура (урамда)	9.20 – 9.30 Танып белү Бербөтен дөнъя күренешен формалаштыру

«Физик культура» белем бирү өлкәсе буенча перспектив план

Ай	Атна	Программа эчтәлеге	ЭРС	УМК	Чыганагы
сентябрь	1	1. Пр. эчтәлеге: Бергәләшеп туры юнәлештә йөрү, йөгөрүне аңлату, өйрәтү.	Бармак уены «Гаилә»	Сүзләрне татарча әйтергә өйрәтү: исәнмесез, саубулыгыз	Л.А. Парамонова, 12-13 бит, № 1-2
	2	1-2. Кабатлау. Пр. эчтәлеге: Бергәләшеп туры юнәлештә йөрү, йөгөрүне аңлату, өйрәтү.	Бармак уены «Гаилә»	Сүзләрне татарча әйтергә өйрәтү: исәнмесез, саубулыгыз	Л.А. Парамонова, 12-13 бит, № 1-2

		3. Пр. эчтөлегө: Күмөклөшөп уйнарга өйрөтү.			Л.А.Парамонова , 13 бит.
	3	1-2.Пр. эчтөлегө: Бергөлөшөп туру юнөлөштө йөрү, йөгөрүне кабатлау. Бергөлөшөр эш итэргэ өйрөтү. Хэрэктне координировать итү (бер-берсен этешмөскө), уен хэрэктеннөн шатлык табу.	Куллар уены «Чэбэкэй»		Л.А. Парамонова,24- 25 бит, № 3-4.
		3. Пр. эчтөлегө: Туп белән таныштыру һәм аның белән эш итү алымын ныгыту.	Сүзлө-хәр.уен «Туп»		Л.А. Парамонова, 25 бит.
	4	1-2.Пр. эчтөлегө: Төрлө юнөлөштө йөрөргө һәм йөгөрөргө, уйнарга һәм эйләнә –тирдә ориентлашырга өйрөтү. Дүртаякта үрмөлөүне күнекектерү.	“Бишек» жыры	Сүзлөрне русча айтергә өйрөтү: туп, уйна	Л.А. Парамонова, 37- 38 бит, № 5-6.
		3. Пр. эчтөлегө: Уенда катнашып, балаларда кызыксыну уяту.	Уен «Карусель»		Л.А. Парамонова, 39 бит.
	5	1-2. Пр. эчтөлегө: Балаларны бер-берсе артыннан басарга (колоннага) һәм бер-бер артлы йөрөргө өйрөтү. Төрлө юнөлөштө йөгөрөргө, простанствода ориентлашырга өйрөтү	Уен «Ак калач»	Сүзлөрне русча айтергә өйрөтү: исәнмесез, сабуулыгыз	Л.А. Парамонова,50- 52 бит, № 7-8.
		3. Пр. эчтөлегө: Балаларны уенда катнашырга өйрөтү.Туп белән уйнау.	Өйтенү «Саескан»		Л.А. Парамонова, 52 бит.
октябрь	1	1-2. Пр.эчтөлегө: Тар юлдан йөрөргө өйрөтү. Төрлө юнөлөштө йөрү һәм йөгөрүне ныгыту. Дүртаякта үрмөлөүне ныгыту.	Мөкальләр куллану «Кем эшлэми... »		Л.А. Парамонова, 64- 65 бит , № 9-10.
		3. Пр. эчтөлегө: Балаларны уенда катнашырга өйрөтү.	“Яңгыр, яу!» өйтөнү.		Л.А. Парамонова, 64 бит.
	2	1-2. Пр.эчтөлегө: Бер- бер артлы йөрүне күнектерү. Сигналны тыңларга һәм сигналга карап хэрэктне үзгэртергә өйрөтү. Комлы капчыкны	Санамыш куллану «Өкө,пәкө... »		Л.А. Парамонова, 78- 80 бит, № 11-12.

		ераклыкка бер кул белән бәрергә өйрәтү.			
		3. Пр. эчтәлеге: Комлы капчыкларны ераклыкка бер кул белән бәрергә өйрәтү.		Сүзле-хәр.уен «Туп»	Л.А. Парамонова, 80 бит.
	3	1-2. Пр.эчтәлеге: Сигналны тыңларга (сүз белән музыка тавышына) һәм сигналга карап хәрәкәтне үзгәртәргә һәм бер-бер артлы йөрергә өйрәтүне күнектерү. Чикләнгән майданчыкта йөрергә, тигезлекне тотып биек булмаган айберләр аша атлап чыгарга өйрәтү.	«Тавык һәм чебиләр» хәрәкәтле уен»	“Балалар бакчасы турында иллюстрацияләр карау	Л.А. Парамонова, 91-92 бит, № 13-14.
		3. Пр. эчтәлеге: Балаларны йөгерегә өйрәтү, уенга кызыксыну уяту.	Бармак уены «Гаилә»		Л.А. Парамонова, 92 бит
	4	1-2. Пр. эчтәлеге: Балаларны бер-берсенә комачауламыйча, әйләнә-тирәнә майданын биләп алырга йөрергә, йөгерегә өйрәтү. Дуга аша тупны тәгәрәтергә; дүртаякланып үрмәләргә күнектерү. Балаларда ясалган хәрәкәтләрдән ләззәт алуларын тудыру.	Өйтенү «Йөгерек су»		Л.А. Парамонова, 104-105 бит, № 15-16.
		3. Пр. эчтәлеге: Балаларны уенда катнашырга һәм хәрәкәтләргә дәрәжә ясарга өйрәтү.	«Бишек» жыры		Л.А. Парамонова, 105 бит.
	5	1.Кабатлау. Пр. эчтәлеге: Балаларны бер-берсенә комачауламыйча, әйләнә-тирәнә майданын биләп алырга йөрергә, йөгерегә өйрәтү. Дуга аша тупны тәгәрәтергә; дүртаякланып үрмәләргә күнектерү. Балаларда ясалган хәрәкәтләрдән ләззәт алуларын тудыру.	Өйтенү «Йөгерек су»		Л.А. Парамонова, 104-105 бит, № 15-16.
ноябрь	1	1-2. Пр.эчтәлеге: Түгәрәк буенча йөрергә һәм йөгерегә өйрәтү. Кулга кул тотынган	Уен «Ак калач»		Л.А. Парамонова, 117-119 бит, № 17-18.

	көнчә түгәрәккә басу һәм йөререргә өйрәтү. Алга таба сикерә бару тәртибендә, ике аякта сикерергә күнектерү.			
	3. Пр. эчтәлеге: Хәрәкәтне дөрес итеп координировать итәргә өйрәтү, дуга астыннан үрмәләп чыгарга күнектерү.	Мәкальләр	Сүзләрне татарча әйтергә: утыр, бир, бер, ике	Л.А. Парамонова, 119 бит
2	1-2. Пр. эчтәлеге: Юнәлешне һәм әйберләр арасыннан билгеле бер ара кадырып бер – бер артлы йөрергә һәм йөгерергә күнектерү. Сигналга карап хәрәкәт тизлекләрен (тиз, әкрен) үзгәртәргә өйрәтү. Баш артыннан ике кул белән тупны бәрергә өйрәтү.		Сүзле уен «Туп»	Л.А. Парамонова, 131-132 бит, № 19-20.
	3. Пр. эчтәлеге: Бер- бер артлы йөрәп уйнарга өйрәтү.		Сүзләрне татарча әйтергә өйрәтү: исәнмесез, саубулыгыз	Л.А. Парамонова, 132 бит.
3	1-2. Пр. эчтәлеге: Кулга кул тотынып түгәрәк буенча йөрергә һәм йөгерергә күнектерү. Ике аякта этеләп һәм йомшак кына чүгәләп сызык, жеп аша сикерергә күнектерү. Тирә- юндә ориентлашырга өйрәтү.	Фольклор «Баланы юатканда»		Л.А. Парамонова, 145-146 бит, № 21-22.
	3. Пр. эчтәлеге: Тирә- юндә ориентлашырга өйрәтү. Уенның сүзләрен бергәләп өйрәнү һәм сүзләре буенча хәрәкәт итәргә өйрәтү.		Сүзләрне татарча әйтергә: утыр, бир, бер, ике	Л.А. Парамонова, 146 бит.
4	1-2. Пр. эчтәлеге: Сигналга карап туктарга, түгәрәк буенча бер- бер артлы йөрергә өйрәтү. Скамейка өстендә тупны тәгәрәтергә; педагогның сөйләме буенча жинел күнегүләр ясарга өйрәтү.	Иллюстрацияләр карау Чистай		Л.А. Парамонова, 157-158 бит, № 23-24.
	3. Пр. эчтәлеге: Скамейка өстендә	Р. Миңнуллин «Мияу»		Л.А. Парамонова, 158

		тупны тэгэрэтергэ өйрэтү.			бит
	5	1-2. Пр. эчтэлеге: Сигналга карап туктарга ,түгэрэк буенча бер- бер артлы йөсергэ өйрэтү. Скамейка өстендэ тупны тэгэрэтергэ; педагогның сөйлэме буенча жиңел күнегүлэр ясарга өйрэтү.	Иллюстрациялар карау Чистай		Л.А. Парамонова, 157-158 бит, № 23-24.
декабрь	1	1.Кабатлау. Пр. эчтэлеге: Зал буйлап парлашып йөрү, түгэрэк ясап басу. Кул эйбергэ белән тотынып сикерү тәртибендә өскә сикеререргэ өйрэтү.	Картиналар карау «Кышкы табигать»		Л.А. Парамонова, 172-173 бит, № 25-26.
	2	1-2. Пр. эчтэлеге: Зал буйлап парлашып йөрү, түгэрэк ясап басу. Кул эйбергэ белән тотынып сикерү тәртибендә өскә сикеререргэ өйрэтү.	Картиналар карау «Кышкы табигать»		Л.А. Парамонова, 172-173 бит, № 25-26.
		3. Пр. эчтэлеге: Парлашып йөсергэ өйрэтүне ныгыту. Туп белән эш итү алымнарын өйрэтү.	Татар халык жырларын тыңлау.	Сүзлэрне русча эйтергэ: утыр, бир, бер, ике	Л.А. Парамонова, 173
	3	1-2. Пр. эчтэлеге: Вертикаль торган божра аша үрмэлэргэ өйрэтү. Тизезлекне туры тотып, биек булмаган кубиклар аша атлап йөсергэ күнектерү.	Кыш бабай – эңгәмә.		Л.А. Парамонова, 186-187 бит, № 27-28.
		3. Пр. эчтэлеге: Божра аша үрмэлэргэ, кубиклар аша атлап чыгарга өйрэтү. Уенда игътибарлы булырга өйрэтү.	Уен «Карусель»		Л.А. Парамонова, 188
	4	1-2. Пр. эчтэлеге: "Бер-берсенә тупларны тэгэрэтергэ күнектерү. Сигналны тыңлап туктап, этешмичә бер-бер артлы йөсергэ өйрэтүне ныгыту. Түгэрэк ясауны ныгыту, күнегүлэргэ кызыксыну уяту	Санамыш куллану		Л.А. Парамонова, 201-202 бит, № 29-30.
3. Пр. эчтэлеге: Туп белән төрле күнегүлэр ясарга өйрэтүне дэвам итү. Аякны югары күтәрәп эйберлэр аша атлап чыгуны ныгыту.		Эйтенү «Монда май бар иде...»		Л.А. Парамонова, 202 бит.	

	5	1-2. Пр. эчтәлеге: Түгәрәк буенча йөрергә, түгәрәккә басарга өйрәтү. Музыка көенә бию хәрәкәтләре ясарга күнектерү.	Рус халык уены «Жмурки»		Л.А. Пармонова, 214-215 бит, № 31-32.
		3. Пр. эчтәлеге: Уенда сүзләре буенча хәрәкәт итәргә өйрәтү.		Сүзләрне русча әйтергә: утыр, бир, бер, ике	Л.А. Пармонова, 216 бит
Январь	2	1-2. Пр. эчтәлеге: Ике кул белән тупны тотарга күнектерү. Бер-берснә комачауламыйча, кулга кул тотынып, түгәрәк буенча йөрүне ныгыту.	Уен «Чәп,чәп чәбәкәй»		Л.А. Пармонова, 228-229 бит, № 33-34.
		3. Пр. эчтәлеге: Капкага тупны тәгәрәтергә күнектерүне ныгыту. Тупны бәрү, тоту алымнарын күнектерү. Уенда игътибарлы булырга өйрәтү.	Санамыш куллану «Бер тай, ике тай...»	Сүзләрне русча әйтергә	Л.А. Пармонова, 229 бит
	3	1-2. Пр. эчтәлеге: Биеклеге 40 см. булган каршылыктан үрмәләүне күнектерү. Уң һәм сул кул белән чиратлаштырып тупны ераклыкка бәрүне кабатлау.	Әйтенү «Саескан –карга»		Л.А. Пармонова, 242-243 бит, № 35-36.
		3. Пр. эчтәлеге: Сырлы тактадан йөрүне өйрәтү. Тупны ике кул белән тотарга өйрәтү.			Л.А. Пармонова, 243 бит
	4	1-2. Пр. эчтәлеге: Алга тартылу белән ике аякта сикерергә өйрәтү. Тигезлекне тотып, биек булмаган әйберләр аша атлап, тирә-юньдә йөрергә өйрәтү	Уен «Ак калач»		Л.А. Пармонова, 256-258 бит, № 37-38.
		Пр. эчтәлеге: Уенга карата кызыксыну уяту.			Л.А. Пармонова, 258 бит.
5	Кабатлау. Пр. эчтәлеге: Уенга карата кызыксыну уяту.			Л.А. Пармонова, 258 бит.	
Февраль	1	1-2. Пр. эчтәлеге: Баскыч-стремянка (шведская стенка) үрмәләргә өйрәтү. (“Змейка”) Төрле әйберләргә бөгеп ясалган елан	«Тавык һәм чебиләр» хәрәкәтле уен		Л.А. Пармонова, 271-272 бит, № 39-40.

		формасыннан йөрүне кабатлау.			
		3. Пр. эчтәлеге: Балаларны парлашып әйләнергә өйрәтү.	Әйтенү «Монда май бар иде... »		Л.А. Парамонова, 272 бит
	2	1-2. Пр.эчтәлеге: Ике кул белән астан горизонталь юнәлештә комлы капчыкларны ераклыкка бөрү. Сигналга карап йөрү һәм йөгөрүне үзгәртүне күнектерү.	«Бишек» жыры		
		3. Пр. эчтәлеге: Балаларны парлашып әйләнергә өйрәтү. Ике кул белән астан горизонталь юнәлештә комлы капчыкларны ераклыкка бөрү	Р.Миңнуллин «Мияу»		Л.А. Парамонова, 286 бит
	3	1-2. Пр. эчтәлеге: Сызыклар арасыннан йөгөрергә өйрәтү. Вертикаль басып торган божра аша үрмәләүне кабатлау.	Санамыш «Бер тай... » куллану		Л.А. Парамонова,300-301 бит, № 43-44.
		3. Пр. эчтәлеге: Уенда катнашырга һәм хәрәкәтләрне дәрәс итеп күрсәтергә өйрәтүне дөвам итү		Сүзләргә русча өйтергә: утыр, бир, бер, ике	Л.А. Парамонова,301 бит
	4	1-2. Пр. эчтәлеге: Тәрбиячегә тупны ике кул белән бәрергә өйәтү.Тәгәри торган әйберләр аша йөгөрергә өйрәтүне ныгыту.	Жыр «Кечкенә бәтиләр»		Л.А. Парамонова, 313-315 бит, № 45-46.
		3. Пр. эчтәлеге: Тупны бәрергә һәм тотарга өйрәтү.		Сүзләргә рус телендә өйтү: мә, уйна, кил монда	Л.А. Парамонова, 315 бит
	5	1.Кабатлау. Пр. эчтәлеге: Тәрбиячегә тупны ике кул белән бәрергә өйәтү.Тәгәри торган әйберләр аша йөгөрергә өйрәтүне ныгыту.	Жыр «Кечкенә бәтиләр»		Л.А. Парамонова, 313-315 бит, № 45-46.
март	1	1-2. Пр. эчтәлеге: Ике параллель сызык аша (20дән 30 см.)аша сикерергә өйрәтү. Кулга кул тотынып түгәрәк буенча йөгөрү һәм йөрү.	Жыр «Яз, яз житә»		Л.А. Парамонова, 327-328 бит, №. 47-48.
		3. Пр. эчтәлеге: Ике аякта сикерүне ныгыту.		Сүзләргә русча өйтергә: утыр,	Л.А. Парамонова, 328 бит

				бир, бер, ике	
	2	1-2. Пр. эчтәлеге: Биеклеге 30см.булган каршылыктан үрмәләп чыгу. Бер-берсенә тупны ике кул белән тәгәрәтүне кабатлау.			Л.А. Парамонова, 342-343 бит, № 49-50.
		3. Пр. эчтәлеге: Каршылыктан үрмәләп чыгуны кабатлау.	Уен «Чәп, чәп чәбәкәй»		Л.А. Парамонова, 343 бит
	3	1-2. Пр. эчтәлеге: Сызыкларга басмыйча, ике сызык аралыгында (25см) йөгөрү. Колоннага тезелү алымын ныгыту, бер – бер артлы колоннада йөрү һәм йөгөрү.		Сүзләрне русча әйтергә: бер, ике, өч.	Л.А. Парамонова, 361-362 бит, № 51-52.
		3. Пр. эчтәлеге: Тупны бәрү һәм тоту алымын ныгыту. Биеклеге	Жыр «Яз, яз житә»		Л.А. Парамонова, 362 бит
	4	1-2. Пр. эчтәлеге: Дүртаякланып үрмәләргә өйрәтү. Таудан туп (шар) тәгәрәтергә өйрәтү.			Л.А. Парамонова, 378-380 бит, № 53-54.
		3. Пр. эчтәлеге: Таудан туп (шар) тәгәрәтергә өйрәтүне кабатлау, тупларны капкага тәгәрәтеп керту. Йөгөрү алымын үстерү.	Уен «Карусель»		Л.А. Парамонова, 380 бит
апрель	1	1-2. Пр. эчтәлеге: Бер урыннан алга таба сикерү алымын өйрәтү. Баш артыннан ике кул белән тупны ераклыкка бәрү алымын ныгыту.	Рус халык жырларын тыңлау.		Л.А. Парамонова, 396-397 бит, № 55-56.
		3. Пр. эчтәлеге: Бер урыннан алга таба сикерү алымын өйрәтү кабатлау.			Л.А. Парамонова, 397 бит
	2	1-2. Пр. эчтәлеге: Бер-берсенә тупны бәрү алымын өйрәтү. Баскычтан үрмәлене кабатлау.		Сүзләрне рус телендә әйтү: мэ, уйна, кил монда	Л.А. Парамонова, 410-411 бит, № 57-58.
		3. Пр. эчтәлеге: Тигезлекне саклау буенча күнегүләргә кабатлау: скамьядан, кубиклар аша йөрү.	Уен «Ак калач»		Л.А. Парамонова, 411 бит
	3	1-2. Пр. эчтәлеге: Әйберләргә әйләненп, юнәлешне үзгәртеп, парлашып йөрүне гадәтләндерү. Өскә таба әйбергә тиеш алып сикерүне кабатлау.			Л.А. Парамонова, 426-427 бит, № 59-60.

		3. Пр. эчтәлеге: : Туп белән күнегүләрне кабатау: - капкага тәгәрәтү, бер-берсенә бәрү, таудан тәгәрәтү.	Әйтенү «Монда май бар иде.. »		Л.А. Парамонова, 427 бит
	4	1-2. Пр. эчтәлеге: Өслеге чикләнгән скамиядән төрлө биремнәрне эшләп йөрү. Ике аякта алга таба сикерүне кабатлау.		Сүзләрне русча әйтергә: утыр, бир, бер, ике	Л.А. Парамонова, 440-441 бит, № 61-62.
		3. Пр. эчтәлеге: Скамиядән йөрүне өйрәтүне дөвам итү.Тупны бәрү һәм тоту алымын, капкага тәгәрәтүне ныгыту	Сүзле уен «Туп»		Л.А. Парамонова, 442 бит
май	1	1-2. Пр. эчтәлеге: Сигналны тыңлап төрлө тизлектә ике сызык арасыннан (25см) йөрергә һәм йөгерергә өйрәтүне дөвам итү. Үрмәләү алымын ныгыту.		Сүзләрне русча әйтергә: бер ике	Л.А. Парамонова, 456-457 бит, № 63-64.
		3. Пр. эчтәлеге: Скамия, такта, ташлар өстеннән йөрүне өйрәтү.	Фольклор «Баланы юатканда»		Л.А. Парамонова, 457 бит
	2	1-2. Пр.эчтәлеге: Балаларны бер-берсенә капма-каршы тупны бер кул белән тәгәрәтү алымын ныгыту. Сигналга карап юнәлешне үзгәртүгә, экрен, кызу йөрергә өйрәтү.			Л.А. Парамонова, 471-472 бит, № 65-66.
		3. Пр. эчтәлеге: Бер-бер артлы йөрергә өйрәтү. Тупны ике кул белән бэрү һәм тотуны ныгыту	Жыр «Мин жырлыйм, жырлайм.. ».		Л.А. Парамонова, 472 бит
	3	1-2. Пр.эчтәлеге: Төрлө юнәлештә тәрбияче сигналына чиратлаштырып йөрү һәм йөгерүне өйрәтү. Озынлыкка сикерү буенча дөрес итеп этү һәм төшү алымнарын өйрәтү.		Сүзләрне русча әйтергә: утыр, бир, бер, ике	Л.А. Парамонова, 485-486 бит, № 67-68.
		3. Пр. эчтәлеге: Тупны бәрү һәм тоту алымнарын ныгыту. Үзара дус- тату уйнау.	Фольклор «Баланы юатканда»		Л.А. Парамонова, 486 бит

Сөйләм теле үстөрү буенча перспектив план

Ай	Атна	Программа эчтәлеге	ЭРС	УМК	Чыганагы
сентябрь	1	Тема. “Кем нәрсә эшли?” Бурычлар: 1) балаларның сөйләмен үстөргә ярдәм итү, рәсемнәр карарга, анда сурәтлэнгән предметларны һәм аларның сыйфатларын атарга, рәсемдә сурәтлэнгән уенчыкны, предметны өстәлдә табып, исемен, гамәлен атый белергә өйрәтү; 2) игътибарны, кабул итү сәләтен үстөрү; 3) уенчыкларга карата сакчыл мөнәсәбәт тәрбияләү.	Уен «Чәп, чәп чәбәкәй»	Сүзләрне русча әйтергә: исәмесез, сабуулыгыз	«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова
	2	Тема. “Предметларның төсчләрэн тану һәм атау “Паровоз” дидактик күнегүе” Бурычлар: 1) төсләрне белдерә торган сыйфатлар хисабына балаларның сөйләмен баету (кызыл, яшел, сары), [ү] авазының дөрес әйтелешенә ирешү; 2) балаларның игътибарын, кабул итү сәләтен, төсләрне тану һәм атау осталыгын үстөрү; 3) эшчәнлеккә карата кызыксыну, күмәк эшчәнлек белән шөгылә ләнү теләге тәрбияләү.			«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова
	3	Тема. “Уенчыклар бездә кунакта” Бурычлар: 1) төсне, зурлыкны, эш-гамәлне белдерә торган сүзләр (зур, кечкенә, яшел, кызыл, утырт, эчерт, керт) хисабына балаларның сүз байлыгын арттыру, аралашу осталыгы формалаштыру; 2) балаларның предметны исеме, төсе, зурлыгы буенча табу осталыгын, сенсор тою сәләтен, игътибарын, хәтерен үстөрү; 3) уенчыкларга карата сакчыл мөнәсәбәт тәрбияләү.			«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова
	4	Тема. “Пирамидалар” Бурычлар: 1) балаларны предметларның зурлыгын, төсен билгеләргә өйрәтү; төсне (кызыл, яшел, сары, зәңгәр), зурлыкны (зур, кечкенә, зуррак, кечкенәрәк, иң зурысы, иң кечкенәсе) белдерә торган сүзләр ярдәмендә сүз байлыгын арттыру; аваз	Сүзле уен “Туп”		«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова

		ияртемнәрен ачык әйтүдә күнектерү; 2) игътибарны, кабул итүне, сенсор тою сәләтен үстерү; 3) түземлек, дидактик уеннар белән кызыксыну тәрбияләү.			
октябрь	1	Тема. “Яшелчәләр” Бурычлар: 1) яшелчәләрне белдерә торган исемнәр (бәрәңге, помидор, суган, кишер) һәм аларның үзлекләрен белдерә торган сүзләр хисабына балаларның сүзлеген баету, яшелчәләрне танырга өйрәтү, сөйләмнен грамматик төзелешен камилләштерү; 2) балаларның сенсор тою сәләтен үстерү; 3) яшелчәләр, аларның файдасы турында мәгълүмат бирү.	Әйтенү «Монда май бар иде.. »		«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова
	2	Тема. “Жил исә” уен күнегүе. “Кем нәрсә ашый?” дидактик күнегү Бурычлар: 1) балаларның төсләр турындагы күзаллавын ныгыту, жәнлекләрнең нәрсә ашавы турындагы белемнәрен ачыклау; ялап эчә, кимерә, чүпли, ашый фигыльләрен сөйләмдә активлаштыру; авыз аша һаваны экрен, салмак кына чыгарырга өйрәтү; 2) игътибарны, күзәтүчәнлекне үстерү; 3) жәнлекләргә, кошларга карата кызыксыну тәрбияләү.	Уен «Ак калач»		«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова
	3	Тема. “Урманда” Бурычлар: 1) балаларның олылар белән аралашу теләген хуплау, исем һәм сыйфатларны кулланырга өйрәтү: йомшак йонлы койрык, озын колаклы куян, юан тәпиле аю, соры бүре; кыргый хайваннарның тышкы билгеләрен һәм гадәтләрен белдерә торган сүзләр хисабына сүзлекне активлаштыру (төлке бара, куян сикерә, аю алпан-тилпән йөри һ.б.); 2) ишетү игътибарын, координацияне, ритм хисен үстерү; 3) кыргый хайваннарга карата кызыксыну тәрбияләү.			«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова
	4	Тема. “Алсу бүлмәсе” Бурычлар:			«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В.

		1) балаларны өй жиһазларын таний һәм атый белергә өйрәтү; өстәл, урындык, карават, шкаф, көзгә кебек исемнәр хисабына сүзлек не активлаштыру, сөйләмнең грамматик төзелешен камил ләштерү; 2) балаларның эмоциональлеген, кызыксынуларын үстерү; 3) эшчәнлектә бергәләп катнашу теләге тәрбияләү.			Хәзрәтова
ноябрь	1	Тема. “Бу өйдә кем яши?” дидактик уен Бурычлар: 1) төркемгә йөрүче балаларның исемнәрен истә калды ырга ярдәм итү, фигураларне хәзергә һәм киләчәк заманда кул ла на белергә өйрәтү, сорауны белдерә торган сүзләргә кулланырга күнектерү; 2) игътибарны, кабул итү сәләтен, диалогик сөйләмне үстерү; 3) бер-береңә карата игътибарлылык тәрбияләү.	«Тавык һәм чебиләр» хәрәкәтле уен		«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова
	2	Тема. “Алсу бездә кунакта” Бурычлар: 1) балаларга табиб, полиция хезмәткәре һөнәрләре турында мәгълүмат бирү; грамматик яктан жөмлөләрне аңларга һәм аларны сөйләмдә дәрәс кулланырга өйрәтүне дөвам итү; 2) игътибарны, хәтерне, күзәтүчәнлекне, кабул итү сәләтен үстерү; 3) һөнәрләргә карата кызыксыну тәрбияләү.			«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова
	3	Тема. “Әминәнең туган көненә килегез” Бурычлар: 1) [к] һәм [қ] авазларының сүзләрдә һәм сөйләмдә дәрәс әйтелешен ныгыту, килеш кушымчаларын дәрәс әйтергә өйрәтү, савытсаба ларны белдерә торган сүзләргә хисабына сүз байлыгын арттыру һәм активлаштыру, гомумиләштерүче сүзләргә (савыт-саба) аңлый һәм куллана белүләренә ирешү, жөмлөләр белән җавап бирергә күнекте рүне дөвам итү; 2) инициативалы сөйләмне, игътибарны, хәтерне үстерү, башкаларга мөрәҗәгать итәргә теләк тудыру;	Уен «Чәп, чәп чәбәкәй»	«Сатып алу өчен кибеткә»	«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова

		3) үзара аралашуга омтылыш тәрбияләү.			
	4	Тема. “Минем гаиләм” Бурычлар: 1) сөйләмдә ягымлы сүзләрне (эти — этием, эни — энием, эби — эбием, се ңел — сең лем) кулланырга өйрәтү; [э] авазының әйтелешен һәм ныгыту, аны ачык, тиешле дәрәжәдә кычкырып әйтүләрне ирешү, тәрбияче сорауларына җавап бирергә күнектөрү; 2) игътибарны, хәтерне үстерү; зурлар һәм үз яшьтәшләре белән ирекле аралашуларына ирешү; 3) гаилә әгъзаларына ихтирам тәрбияләү.			«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова
	5	Тема. Кабатлау.”Минем гаиләм” Бурычлар: 1) сөйләмдә ягымлы сүзләрне (эти — этием, эни — энием, эби — эбием, се ңел — сең лем) кулланырга өйрәтү; [э] авазының әйтелешен һәм ныгыту, аны ачык, тиешле дәрәжәдә кычкырып әйтүләрне ирешү, тәрбияче сорауларына җавап бирергә күнектөрү; 2) игътибарны, хәтерне үстерү; зурлар һәм үз яшьтәшләре белән ирекле аралашуларына ирешү; 3) гаилә әгъзаларына ихтирам тәрбияләү.			«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова
декабрь	1	Тема. “Купшы чыршы” Бурычлар: 1) сузык һәм тартык авазларны, аваз ияртемнәрен ачык әйтергә, төбәндә сүзен сөйләмдә кулланырга өйрәтү; сыйфатларны дәрәжә кулланырга күнектөрү; 2) сорауларга җавап бирү осталыгын, игътибарны, күзәтүчәнлекне үстерү; 3) табигатькә соклану хисләре тәрбияләү.		Сүзләрне рус телендә әйтү: мэ, уйна, кил монда	«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова
	2	Тема. “Куян чыршы янында” Бурычлар: 1) сөйләмдә бәйлек сүзләрне (эчәндә, артында, астында, өстендә) кулланырга, кайда? кая? сорауларына җавап бирергә, тәрбияче һәм иптәшләре белән ирекле аралашырга өйрәтүне давам итү; тавыш көчән дәрәжә кулланырга осталыгы	Әйтү «Монда май бар иде.. »		«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова

		формалаштыру; 2) игътибарны үстерү, тәрбияче күрсәтмәләрен үтәүдә күнектерү; 3) нәфис сүз белән кызыксыну тәрбияләү			
	3	Тема. “Песи белән куян чырышы янында” Бурычлар: 1) балаларны тәрбияче сорауларына җавап бирергә өйрәтүне дәвам итү, сөйләмдә фигыльләр һәм сыйфатлар куллануны активлаштыру; [ж] авазын ижекләрдә, сүзләрдә һәм жөмлөләрдә дөрес һәм ачык әйтүләренә ирешү; аваз ияр темнәрен кабатлаганда, тавыш көчән жайлы белергә күнектерү; 2) игътибарны, кабул итү сәләтен, тәрбияче күрсәтмәләрен үтәү осталыгын үстерү; 3) хайваннарга карата мәрхәмәтлелек тәрбияләү.	Уен «Ак калач»		«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова
	4	Тема. “Тылсымлы таякчык” Бурычлар: 1) балаларны сузык һәм тартык авазларны, аерым сүзләренә ачык итеп әйтергә өйрәтү; төсләр турындагы күзаллауларын ныгыту, төсне белдерә торган сыйфатларны активлаштыру; 2) балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, ишетү осталыгын үстерү; 3) эшчәнлектә бергәләп шөгыйльләнү теләге тәрбияләү.			«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова
январь	1	Тема. “Кошлар” Бурычлар: 1) балаларны аваз ияртемнәрен дөрес һәм ачык итеп әйтергә, алардан фигыльләр (гөр — гөрли, чырык — чыркылдый, кар — каркылдый) ясарга өйрәтү; гомумиләштерүче сүзләренә (тавык, этәч, каз — йорт кошлары) кулланырга күнектерү; кош исемнәрен, гәүдә өлешләрен, хәрәкәтләренә белдерүче сүзләр хисабына сүз байлыгын активлаштыру, балаларны кошлар белән таныштыруны дәвам итү; 2) балаларның игътибарын, хәтерен, сөйләмен үстерү; 3) кошларга карата кызыксыну, кайгыртучанлык тәрбияләү.	Сүзле уен “Туп”		«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова
	2	Тема. “Юлны чистартабыз”			«Туган телдә

		Бурычлар: 1) балаларның кыш һәм кыш көне башкарыла торган хезмэт күнекмэләре турындагы белемнәрен формалаштыру, көрәк белән эшләргә өйрәтү, ишегалды жыештыручы хезмәте белән таныштыру; балаларның сүз байлыгын арттыру һәм активлаштыру, аерым сүзтезмәләрне (зур көрәк, кечкенә көрәк, ак кар, күп кар, эз кар) дөрес әйтергә өйрәтү; 2) хезмэт күнекмәләрен, кеше хәрәкәтләрен имитацияләү осталыгын үстерү; 3) зурларга ярдәм итү һәм гади хезмэт хәрәкәтләре үтәү теләге тәрбияләү.			сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова
	3	Тема. “Шундый ук предметны тап” дидактик уен Бурычлар: 1) үз фикерләрен грамматик яктан дөрес итеп ике-өч сүздән торган гади жөмлөләр белән белдерергә өйрәтү, гомуми ләштерү күнекмәсе булдыру, предметларны чынбарлыкта һәм рәсем дә танырга өйрәтү, предметларның билгеләнешен ачыклау, сүз байлыгын арттыру һәм активлаштыру; 2) тәрбияче сорауларына гади жөмлө белән тулы җавап бирү осталыгын, игътибарны, сенсор тою сәләтен үстерү; 3) гигиена күнекмәләре тәрбияләү.			«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова
	4	Тема. “Машина һәм самолет” Бурычлар: 1) балаларны уенчыкларның өлешләрен, төсен, формасын аерырга һәм атарга өйрәтү; исемнәрне сыйфатлар белән яраклаштыру күнекмәләре формалаштыруны давам итү; [у] сузык авазын әйтүдә күнектерү, сүзлекне активлаштыру; уенчыклар белән таныштыруны давам итү; 2) балаларның нинди? кайда? нәрсә ташый? сорауларына төзек гади жөмлөләр белән җавап бирү осталыгын, игътибарын үстерү; 3) шофёр, очучы һөнәрләренә хөрмәт тәрбияләү.		Сүзләргә русча әйтергә: машина, тәгәрмәч	«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова
февраль	1	Тема. “Мәрьямны табыйк” Бурычлар: 1) балаларны кайда? кая?			«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В.

		сорауларына жавап бирергә; сөйләмдә өстенә, артына, астына сүзләрән кулланырга өйрәтү; 2) балаларның игътибарын, хәтерен үстерү; 3) уен белән кызыксыну тәрбияләү.			Хәзрәтова
	2	Тема. “Кына гөлө” Бурычлар: 1) балаларны бүлмә гөлө — кына һәм аның өлешләре белән таныштыру; сабак, яфрак, чәчәк сүзләре хисабына сүзлекләрен активлаштыру; 2) балаларның зурлар белән аралашуына, аларны аңлауларына ирешү; күзәтүчәнлекләрен, игътибарларын үстерү; 3) бүлмә гөлләренә карата кызыксынучанлык, аларны карау теләге тәрбияләү.	Әйтенү «Монда май бар иде.. »	Сүзләрне русча әйтергә: исәмесез, сабуулыгыз	«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова
	3	Тема. Бармак уены белән таныштыру . “Йорт хайваннары” уен күнегүе Бурычлар: 1) халык авыз ижаты белән таныштыруны дәвам итү, катлаулы булмаган фразаларны куллануда күнектерү, йорт хайваннарының исемнәрен ныгыту; мөгри, кычкыра, мияульй, өрә фигыльләре хисабына балаларның сүзлеген активлаштыру; [м], [у] авазларын дөрәс әйтергә өйрәтү; 2) хәтерне, кабул итү сәләтен, авазларны әйтү күнекмәләрен үстерү; 3) халык авыз ижатына, йорт хайваннарына карата кызыксыну тәрбияләү		Сүзләрне русча әйтергә: сыер, эт, песи	«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова
	4	Тема. “Чуар тавык” әкиятен уку Бурычлар: 1) балаларны халык авыз ижаты әсәрләре белән таныштыруны дәвам итү, әкиятне тыңлау теләге тудыру; чуар, күкәй, алтын, гади, тычкан кебек сүзләр хисабына балаларның сүзлеген баету; 2) тәрбияче башлаган жөмләне дәвам итү остал ыгын, хәтерне, игътибарны, кәбул итү сәләтен үстерү; 3) әкият персмонажларына карата кызыксыну лтәрбияләү.			«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова
март	1	Тема. “Бүлмә гөлләрен карау”(фикус, яран)	«Тавык һәм чебиләр»		«Туган телдә сөйләшәбез»

	Бурычлар: 1) балаларның гади сорауларга жавап бирү осталыгын камилләштерү, бүлмә гөлләренен өлешләрэн өйрөтү, аларның сыйфат билгеләрен белдерә торган сүзләр хисабына сүзлекне баету; 2) гөлләр белән кызыксынуларын үстерү; 3) гөлләрне караганда, өлкәннәргә ярдәм итү теләге тәрбияләү.	хәрәкәтле уен		Ф. В. Хәзрәтова
2	Тема. “Йөк машинасы” Бурычлар: 1) машина, аның өлешләре турында белемнәрен арттыру, ком һәм аның үзлекләре белән таныштыру, машинаның төрен, өлешләрен, комның үзлекләрен белдерә торган исемнәр, сыйфатлар хисабына сүзлекне активлаштыру; [в], [п] авазларын дөрес әйтүдә күнектерү; 2) кызыксынучанлыкны, кабул итү сәләтен үстерү; 3) тәрбияче һәм яшьтәшләре белән аралашу теләге тәрбияләү.		Сүзләрне русча әйтергә: исәнмесез, әйбәт, яхшы	«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова
3	Тема. “Язгы урманда” Бурычлар: 1) кайда? нинди? сорауларына жавап бирергә өйрөтү; өстә, агач төбөндә сүзләрен куллану хисабына сөйләмнең грамматик төзелешен камилләштерү; аваз ияртемнәрен дөрес әйтүдә күнектерү; [ш] авазының дөрес әйтелешен ныгыту, ел фасылларына бәйле табигатьтәге үзгәрешләр турында белемнәрен формалаштыруны дәвам итү; 2) балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген үстерү; 3) табигать объектларына сакчыл караш тәрбияләү.			«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова
4	Тема. “Бозау, бәрән, колын, кәжә бәтие, сез кайда?” Бурычлар: 1) балаларның йорт хайваннары турындагы белемнәрен киңәйтү; бозау, бәрән, колын, кәжә бәтие сүзләре хисабына сүзлекне 135 баету һәм активлаштыру, тәрбияче күрсәтмәләрен үтәү осталыгы формалаштыру; 2) игътибарны, хәтерне үстерү;			«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова

		3) башкаларга ярдәм итү теләге, тыңлаучанлык, хайваннарغا карата кайгыртучанлык тәрбияләү.			
апрель	1	Тема. “Балалар бакчасы ишегалдында” Бурычлар: 1) исемнәр, фигыльләр, сыйфатлар хисабына сүз байлыгын үстерү, фигыльләрне һәм сыйфатларны исемнәр белән яраклаш тыру да күнектерү; балаларны бакча ишегалдында үсә торган үсемлекләр исеме белән таныштыруны дәвам итү, табигатьтәге сезонлы үзгәрешләр турында белемнәрен киңәйтү; 137 2) төсләрне, матурлыкны белдерүче сыйфатлар ярдәмендә сөйләм теле компонентларын үстерү; 3) табигать объектларына карата кызыксыну, хезмәткә хөрмәт тәрбияләү	Санамыш «Бер тай...» куллану	Сүзләрне русча әйтергә: исәмесез, саубулыгыз	«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова
	2	Тема. “Кызыксынучан тел” Бурычлар: 1) балаларны [т], [д], [к], [к] авазлары кергән аваз ияртемнәрен әйтергә өйрәтү; аваз ияртемнәрен калын һәм нечкә тавыш белән әйтүдә күнектерү; [т], [д], [к], [к] авазларының сүзләрдә, фразаларда дәрәс әйтелешенә ирешү; 2) балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын үстерү; 3) игътибарлылык тәрбияләү			«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова
	3	Тема. “Чуар тавык” әкиятен уку Бурычлар: 1) балаларны халык авыз ижаты эсәрләре белән таныштыруны дәвам итү, әкиятне тыңлау теләге тудыру; чуар, күкәй, алтын, гади, тычкан кебек сүзләр хисабына балаларның сүзлеген баепу; 2) тәрбияче башлаган жөмләне дәвам итү осталыгын, хәтерне, игътибарны, кабул итү сәләтен үстерү; 3) әкият персонажларына карата кызыксыну тәрбияләү			«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова
	4	Тема. “Тылсымлы таякчык” Бурычлар: 1) балаларны сузык һәм тартык авазларны, аерым сүзләрне ачык			«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова

		итеп әйтергә өйрәтү; төсләр турындагы күзаллауларын ныгыту, төсне белдерә торган сыйфатларны активлаштыру; 2) балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, ишетү осталыгын үстерү; 3) эшчәнлектә бергәләп шөгыйльләнү теләге тәрбияләү.			
май	1	Тема. “Яшелчәләр” Бурычлар: 1) яшелчәләрне белдерә торган исемнәр (бәрәңге, помидор, суган, кишер) һәм аларның үзлекләрен белдерә торган сүзләр хисабына балаларның сүзлеген баету, яшелчәләрне танырга өйрәтү, сөйләмнең грамматик төзелешен камилләштерү; 2) балаларның сенсор тою сәләтен үстерү; 3) яшелчәләр, аларның файдасы турында мәгълүмат бирү		Сүзләрне русча әйтергә: кишер, суган	«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова
	2	Тема. “Кем нәрсә эшли?” Бурычлар: 1) балаларның сөйләмен үстерергә ярдәм итү, рәсемнәр карарга, анда сурәтләнгән предметларны һәм аларның сыйфатларын атарга, рәсемдә сурәтләнгән уенчыкны, предметны өстәлдә табып, исемен, гамәлен атый белергә өйрәтү; 2) игътибарны, кабул итү сәләтен үстерү; 3) уенчыкларга карата сакчыл мөнәсәбәт тәрбияләү.			«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова
	3	Тема. “Зоопарк” Бурычлар: 1) жылы якта яшәүче кайбер хайваннар белән таныштыру; сөйләмдә исемнәрне берлек һәм күплек санда дәрәҗә кулланырга өйрәтүне дәвам итү; 2) сөйләшеп, әңгәмә корырга өйрәтү; кабул итү сәләтен, игътибарны үстерү; 3) жылы як хайваннарына карата сакчыл караш тәрбияләү.	Санамыш «Бер тай...» куллану		«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова
	4	Тема. “Рәхмәт жәй!” Бурычлар: 1) балаларны яшелчәләрне, жыләк-жимешләрне тәме буенча аерырга өйрәтүне дәвам итү; яшелчәләр, жыләк-жимешләр, агачлар турындагы белемнәрен киңәйтү; 2) кабул итү сәләтен, игътибарны		Сүзләрне русча әйтергә: жәй, жыләк	«Туган телдә сөйләшәбез» Ф. В. Хәзрәтова

		үстөрү; 3) игътибар белән тыңларга өйрәтү, табигатькә сакчыл караш тәрбияләү.			

Матур әдәбият уку буенча перспектив план

Ай	Атна	Программна эчтәлеге	ЭРС	УМК	Чыган агы
сентябрь	1	Тема. “Үчтеки, үчтеки” такмагын уку Бурычлар: 1) фольклор әсәрләре белән кызыксыну уяту, шигъри әсәрнең эчтәлеген аңларга өйрәтү; 2) балаларның кабул итү сәләтен, хәтерен, уңай эмоцияләрен үстөрү; 3) нәфис сүзгә мөхәббәт тәрбияләү.	Сүзле уен “Туп”		«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәто ва
	2	Тема. Ә. Бикчәнтаеваның “Туп-туп тубыбыз” шигырен уку Бурычлар: 1) балаларга шигырьнең эчтәлеген аңларга ярдәм итү, таныш предметларны таний һәм атый белергә, шигырьнең авыр әйтешле аерым сүзләрен дөрөс әйтергә өйрәтү, төсләрне ныгыту; 2) балаларның кабул итү сәләтен, хәтерен, уңай эмоцияләрен үстөрү; 3) уенчыкларга сакчыл караш тәрбияләү.		Сүзләргә русча әйтәргә: исәнмесез, эйбәт, яхшы	«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәто ва
	3	Тема. С. Сөләманованың “Ике” шигырен уку Бурычлар: 1) балаларда шигъри әсәр белән кызыксыну уяту, аның эчтәлеген аңларга өйрәтү, баланың үзе турында күзаллавын формалаштыруны дәвам итү; кул, аяк, колак, күз сүзләре хисабына сүз байлыгын арттыру һәм активлаштыру; 2) кабул итү сәләтен, игътибарны, уңай эмоцияләрен үстөрү; 3) гигиена күнекмәләре тәрбияләү.			«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәто ва
	4	Тема. “Хайваннарны чакыру”			«Туган телдә

		эндэшен уку Бурычлар: 1) эндэшен эчтэлеген аңлату, текстның эчтэлегеннен чыгып, аваз ияртемнэрен, ымлыкларны дөрес айтүлэренэ, тәрбия че сорауларына дөрес жавап бирүлэренэ ирешү; 2) балаларның игътибарын, күзэтүчәнлеген үстерү; 3) хайваннарны ярату хисе тәрбияләү.			сөйлэш эбез» Ф. В. Хэзрэто ва
октябрь	1	Тема. Д. Гарифуллинанын “Йә, алар кемнәр икән?” шигырен уку Бурычлар: 1) шигъри әсәрне аңлап кабул итәргә өйрәтүне дәвам итү; бак-бак, мә-ә, мә-ә, кар-р, кар-р аваз ияртемнэрен кабатлату; балаларны шигырьдә бирелгән диалогка жәлеп итү, сүзлекне активлаштыру; 2) игътибарын, күзэтүчәнлеген, кабул итү сәләтен үстерү; 3) кошларга, хайваннарга карата шәфкатәллек тәрбияләү.			«Туган телдә сөйлэш эбез» Ф. В. Хэзрэто ва
	2	Тема. Б. Рәхмәтнең “Су” шигырен уку Бурычлар: 1) текстка туры китереп, хәрәкәтләр ясарга өйрәтү; [йу] аваз кушылмасын дөрес итеп әйтергә күнектәрү, сүз байлыгын үстерү һәм активлаштыру; 2) кабул итү сәләтен, игътибарны, кызыксынучанлыкны үстерү; 3) гигиена күнекмәләре тәрбияләү.	Уен «Чәп, чәп чәбәкәй»		«Туган телдә сөйлэш эбез» Ф. В. Хэзрэто ва
	3	Тема Г. Тукайның “Гали белән кәжә” шигырен уку Бурычлар: 1) шигъри әсәрне аңлап кабул итүлэренэ ирешү, «Мин — дөньяның бер кешесе» дигән күзаллау булдыру; кәжә, чирәм, сакал сүзләре хисабына сүз байлыгын арттыру, хәрәкәтләр өйрәтүне дәвам итү; 2) кабул итү сәләтен, игътибарны, уңай эмоцияләрне			«Туган телдә сөйлэш эбез» Ф. В. Хэзрэто ва

		үстөрү; 3) балаларда бер-берсенә һәм хайваннарға карата кайгыртучанлык тәрбияләү.			
	4	Тема. 3. Туфайлованың “Ул зу-у-у-р үскән” шигырен уку Бурычлар: 1) шигъри әсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү һәм хезмәтнең нәтижәсен күрә белергә өйрәтү; утырткан, сипкән, үскән кебек эш-хәрәкәтне белдерә торган фигыльләр хисабына сүз байлыгын арттыру һәм активлаштыру, диалогик сөйләм күнекмәсе формалаштыру; 2) балаларның эмоциональлеген үстөрү; 3) гөлләргә карата сакчыл караш, матурлыкка соклану тәр-бияләү.	«Расти, расти, подрастай» , пер. Р. Ахмета		«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәто ва
ноябрь	1	Тема. “Песи –нечкәбил” бишек жырын жырлау Бурычлар: 1) шигъри әсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, бишек жыры текстына туры китереп, хәрәкәтләр башкарырга өйрәтү; 2) балаларның игътибарын үстөрү; 3) фольклор әсәрләре белән кызыксыну тәрбияләү			«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәто ва
	2	Тема. М. Жәлилнең “Маэмай” Шигырен уку Бурычлар: 1) шигъри әсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, бармак театры элементларын өйрәтүгә дәвам итү, сүз байлыгын арттыру; 2) кабул итү, хәтердә калдыру сәләтен үстөрү; 3) йорт хайваннарына карата шәфкатьлелек тәрбияләү	Уен «Ак калач»		«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәто ва
	3	Тема. М. Жәлилнең “Әтәч” шигырен уку Бурычлар: 1) күрсәтмәлелек кулланмыйча, әдәби әсәрне тыңлау һәм кабул итү күнекмәләре формалаштыру; тавышлары буенча йорт кошларын танырга һәм исемнәрен атарга өйрәтү; [к] һәм [к] авазларының әйтелешен ныгыту;			«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәто ва

		2) кабул итү сэләтен, игътибарны, тыңлау осталыгын үстерү; 3) йорт кошларына карата шәфкатъелек тәрбияләү.			
	4	Тема. Ж. Тәржемановның “Маэмай” шигырен уку Бурычлар: 1) шигъри әсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, аерым сүзләренә һәм зур булмаган фразаларны истә калдырырга өйрәтү; 2) балаларның игътибарын үстерү; 3) эткә карата миһербанлылык тәрбияләү.	Ш. Галиев «Бала һәм каз бәбкәсе»		«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәтова
декабрь	1	Тема. Ә. Бикчәтаеваның “Беренче адым” шигырен уку Бурычлар: 1) балаларга шигырьнен эчтәлеген аңларга ярдәм итү, авыр әйтелешле кайбер сүзләренә дәрәс әйтергә өйрәтү; 155 2) сорауларга җавап бирү күнекмәсен үстерү; 3) күмәк эшчәнлек күнекмәсе тәрбияләү		«Сатып алу өчен кибеткә»	«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәтова
	2	Тема. “Карга әйтә” эндәшен уку Бурычлар: 1) шигъри әсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, балаларның кошлар турында белемнәрен арттыру һәм ныгыту, аларның тышкы кыяфәтенә игътибар итү, сүз байлыгын арттыру; [к] һәм [к] авазларының дәрәс әйтелешенә ирешү; 2) балаларның игътибарын үстерү; 3) кошлар белән кызыксыну уяту.			«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәтова
	3	Тема. Ә. Ерикәйнең “Беренче кар” шигырен уку Бурычлар: 1) шигъри әсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, әсәр аша табигать дөнъясына җәлеп итү, кышкы табигать турында мәгълүмат бирү; йомшак, ап-ак сыйфатлары хисабына сүз	Сузле уен «Кар бөртекләре»		«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәтова

		байлыгын арттыру һәм активлаштыру; 2) катлаулы сорауларга жавап бирү осталыкларын, хәтерен, уңай эмоцияләрен үстерү; 3) табигатькә мэхэббәт уяту.			
	4	Тема. Ж. Тәржемановның “Йокы бабай” әкиятен сөйләү Бурычлар: 1) әкиятнең эчтәлеген аңлап кабул итүләренә ирешү; 2) балаларның игътибарын үстерү; 3) сорауларга дәрәс жавап бирү омтылышы уяту		Сүзләренә русча әйтергә: исәнмесез, эйбәт, яхшы	«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәтова
январь	1	Тема. С. Летованың “Кар бабай” хикәясен уку Бурычлар: 1) күләме буенча зур булмаган әдәби әсәрне (хикәяне) күрсәтмәләлек кулланмыйча тыңлау һәм кабул итү, сорауларга аңлаешлы итеп жавап бирү осталыгын үстерүне дөвам итү, балаларның әңгәмә вакытында жиңел һәм иркен аралашуларына ирешү, сүз байлыгын арттыру; 2) игътибарны, бергәләп тыңлау күнекмәсен үстерү; 3) сүз сәнгате белән кызыксыну тәрбияләү.			«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәтова
	2	Тема. Ш. Маннурның “Ярагам” Шигырен уку Бурычлар: 1) шигырьнең эчтәлеген аңлап кабул итүләренә ирешү; [ә] авазын дәрәс әйтергә күнектерү; 2) балаларның игътибарын, кабул итү сәләтен үстерү; 3) эти-әниләргә, туганнарға мэхэббәт тәрбияләү.			«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәтова
	3	Тема. “Кәккүк - Чыпчык” уены Бурычлар: 1) [ч] һәм [к], [к] авазларын дәрәс һәм ачык итеп әйтергә өйрәтү, сүзлекне активлаштыру; 2) балаларның эмоциональлеген үстерү; 3) фольклор әсәрләре белән			«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәтова

		кызыксыну тәрбиялөүне дәвам итү.			
	4	Тема. Г. Таһированың “Йокла курчак” шигырен уку Бурычлар: 1) шигырьнең эчтәлеген аңлап кабул итүләренә ирешү, шигырьне [ә], [ү] авазларын дәрәс әйтергә күнектөрү; 2) балаларның игътибарын үстерү; 3) курчакка карата кайгыртучанлык тәрбиялөү.			«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәтова
февраль	1	Тема. Ә.Каринның “Тавык” шигырен уку Бурычлар: 1) шигъри әсәренә тыңларга өйрәтүгә дәвам итү, фланелеграфта шигырь эчтәлегенә туры килгән рәсемнәр яки уенчыклар күрсәтү, кайбер фразаларны кабатлатып, балаларның сөйләмен активлаштыру; 2) балаларның игътибарын, кабул итү сәләтен, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү; 3) әбиләргә карата ихтирам, ярату хисләре тәрбиялөү			«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәтова
	2	Тема. Э. Шәрифүллинаның “Иң матур әни” шигырен уку Бурычлар: 1) шигъри әсәренә тыңларга өйрәтүгә дәвам итү, кайбер фразаларны кабатлатып, балаларның сөйләмен активлаштыру; 2) балаларның игътибарын, кабул итү сәләтен, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү; 3) әниләргә карата ихтирам, ярату хисләре тәрбиялөү	Халык, декоратив-гамәли сәнгать әсәрләренә кызыксыну уяту, (милли костюмдагы курчак		«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәтова
	3	Тема. “Йомры икмәк” рус халык әкиятен уку Бурычлар: 1) балаларны «Йомры Икмәк» әкиятенә белән таныштыру, әкиятнең эчтәлеген аңларга ярдәм итү, шар әвәлү күнекмәсен ныгыту, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү;			«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәтова

		2) кабул итү сэләтен, игътибарны үстерү; 3) әкиятләр белән кызыксындыру			
	4	Тема. “Йомры икмәк” рус халык әкиятен уку Бурычлар: 1) әкиятне тәрбияче белән бергә сөйләргә өйрәтү, аерым фразаларны кабатлатып, балаларның сүз байлыгын активлаштыру; 2) балаларның игътибарын, кабул итү сэләтен үстерү; 3) әкият геройлары белән кызыксындыру			«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәтова
март	1	Тема. “Теремкәй” рус халык әкиятен Бурычлар: 1) балаларны яңа әсәр белән таныштыру, әкиятне аңлап кабул итүләренә ирешү; 2) балаларның игътибарын үстерү; 3) халык ижаты белән кызыксыну тәрбияләү.		Сүзләренә русча әйтергә: аю,куян	«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәтова
	2	Тема. “Теремкәй” әкиятен сәхнәләштерү Бурычлар: 1) әкият белән таныштыруны дәвам итү, сәхнәләштерү эшчәнлегенә жәлеп итү, уен барышында фразаларны дәрәс әйтү осталыгын үстерү; 2) балаларның хәтерен, активлыгын үстерү; 3) әкиятләр белән кызыксыну тәрбияләү	Уен «Чәп, чәп чәбәкәй»		«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәтова
	3	Тема. Ш. Галиевның “Яз” шигърен уку Бурычлар: 1) балаларның шигъри әсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү, язгы табигать турында мәгълүмат бирү, [т] авазын, тып аваз ияртемен дәрәс әйтергә күнектерү, сүз байлыгын киңәйтү һәм активлаштыру; 2) балаларның кабул итү сэләтен, игътибарын, кызыксынучанлыгын үстерү; 3) язгы табигать күренешләре			«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәтова

		белән соклану хисе тәрбияләү.			
	4	Тема. “Тор-тор тургай” такмагын уку Бурычлар: 1) такмакның эчтәлеген белән таныштыру, [т] авазын дөрес әйтергә күнектөрү, аваз ияртемнәре хисабына балаларның сүз байлыгын арттыру; 2) кабул итү сәләтен, игътибарны, хәтерне үстерү; 3) фольклор әсәрләре белән кызыксыну тәрбияләүне дәвам итү	«Бу бармак - бабай», Р. Әхмәтова		«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәтова
апрель	1	Тема. “Тук-тук тукран...” эндәшен уку Бурычлар: 1) шигъри текстны тыңлау осталыгы формалаштыру, кошлар белән таныштыруны дәвам итү, аваз ияртемнәрен кабатлату; [т], [к] һәм [қ] авазлары кергән сүзләргә дөрес әйтергә өйрәтү; 2) балаларның игътибарын үстерү; 3) кошларга карата шәфкатьлелек тәрбияләү.			«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәтова
	2	Тема. “Кояш чык. чык!” эндәшен уку Бурычлар: 1) балаларга эндәшен эчтәлеген аңларга, сюжетны истә калдырырга ярдәм итү; 2) балаларның тыңлый белү осталыгын, уңай эмоцияләрен үстерү; 3) күмәк эшчәнлек белән кызыксындыру	Сүзле уен «Туп»		«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәтова
	3	Тема. Р. Батулланың “Нурбәк” әкиятен уку Бурычлар: 1) әкиятне игътибар белән тыңларга өйрәтүне дәвам итү; [а], [у], [ә] сузык авазларын дөрес әйтергә күнектөрү, уенчыларда әкият персонажларын танырга һәм атарга өйрәтү; 2) балаларның игътибарын үстерү;			«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәтова

		3) әкият геройлары белән кызыксыну тәрбияләү			
	4	Тема. К. Ушинскиның “Казлар” хикәясен уку Бурычлар: 1) казларны һәм үрдәкләрне аера белергә өйрәтү, хикәяне күрсәтмәләлек кулланмыйча, аңлап кабул итүләренә ирешү, күплек һәм берлек сандагы исемнәрне аерырга һәм дәрәс кулланьрга күнектәрү; 2) балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, хәтерен, тәрбияченең күрсәтмәләрен үти алу осталыгын үстәрү; 3) йорт кошлары белән кызыксындыру.			«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәтова
май	1	Тема. Ә. Каринның “Чебиләр” шигырен уку Бурычлар: 1) күрсәтмәләлек кулланмыйча, шигъри әсәрне тыңларга өйрәтү, [ч] авазын дәрәс әйтергә күнектәрү; 2) балаларның уңай эмоцияләрен үстәрү; 3) йорт кошларына карата кайгыртучанлык тәрбияләү			«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәтова
	2	Тема. С. Сөләйманованың “Кызыл этәч” шигырен уку Бурычлар: 1) шигъри әсәрне тыңларга өйрәтү, гади сорауларга жавап бирү теләге уяту, аваз ияртемнәрен өйрәтүне дөвам итү; 2) балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, хәтерен, тәрбияче күрсәтмәләрен үтәү осталыгын үстәрү; 3) йорт кошларына карата шәфкатьләлек тәрбияләү.			«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәтова
	3	Тема. Д. Гарифуллинаның “Мыраубикә” шигырен уку Бурычлар: 1) шигырь ярдәмендә пәси белән таныштыруны дөвам итү, пәси турында мәгълүматларны ныгыту һәм киңәйтү; мыр-мыр, гыр-гыр аваз ияртемнәрен өйрәтү;		Сүзләренә русча әйтергә: алма, мз, бир	«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәтова

		2) сорауларга жавап бирү осталыгын үстерү; 3) песилэргэ карата кайгыртучанлык тәрбияләү.			
	4	Тема. “Теремкэй” рус халык әкиятен уку Бурычлар: 1) балаларны яңа әсәр белән таныштыру, әкиятне аңлап кабул итүләренә ирешү; 2) балаларның игътибарын үстерү; 3) халык ижаты белән кызыксыну тәрбияләү.		Сүзләрне русча әйтергә: исәнмесез, эйбэт, яхшы	«Туган телдә сөйләш әбез» Ф. В. Хәзрәто ва

**«Элементар математик күзаллауны формалаштыру» белем бирү өлкәсен перспектив
планлаштыру**

Ай	Атна	Программа эчтәлеге			Чыганагы
сентябрь	1	Предмет куллануны үстерү Уку мәсьәләсен аңларга һәм мөстәкыйль аны үтәргә өйрәтү. Түгәрәкнең төрле размерда булуын формалаштыру.		Сүзләрне русча әйтергә: кечкенә туп, зур туп;	2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 11 бит
	2	Предметлар белән эш башкару сәләтен үстерү			2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 11-12 бит
	3	Предметлар белән эш башкару сәләтен үстерү			2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 11-12бит
	4	Предметлар белән эш башкару сәләтен үстерү		Сүзләрне русча әйтергә: исәнмесез, эйбэт, яхшы	2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 11-12бит
октябрь	1	Предметларны форма һәм исем буенча аеру сәләтен формалаштыру алар: куб, туп. Предметлар белән эш башкару сәләтен формалаштыру:	Полоскада гади узорлар ясау		2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 12 бит

		предметның формасын эйлэндерү, эйлэндерү, кую			
	2	Предметларны форма һәм исем буенча аеру сэләтен формалаштыру алар: куб, туп. Предметлар белән эш башкару сэләтен формалаштыру: предметның формасын кул белән эйлэндерергә			2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 13 бит
	3	Предметларны форма һәм исем буенча аеру сэләтен формалаштыру алар: кирпич, туп. Предметлар белән эш башкару сэләтен формалаштыру	Татар орнаменты өчен хас булган чәчәкләрнең исемнәрен беркетү		2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 13-14 Бит
	4	Предметларны форма һәм исем буенча аеру сэләтен формалаштыру алар: кирпич, куб. Гади биналар төзү сэләтен формалаштыру		«Минем өем» дидактик уен	2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 14-15 Бит
ноябрь	1	Предметларны форма һәм исем буенча аеру сэләтен формалаштыру алар: куб, туп, кирпич. Мөһим чараларны камилләштерү.	Санамыш «Бер тай...» куллану		2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 15 бит
	2	Контраст зурлыктагы эйберләрне аеру сэләтен үстерү һәм аларны “зур”, “кечкенә” сүзләр белән әйтергә			2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 16 бит

	3	Контракт күләмдәге эйберләрне аеру сәләтен үстерү һәм аларны зур, кечкенә сүзләре белән билгеләргә Мөһим чараларны камилләштерү		Сүзләрне русча әйтергә: ничә?- сколько? нинди?- какой?	2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 16-17 бит
	4	Контраст зурлыктагы кубларны аера һәм аларны атый белү сәләтен үстерү: зур кублар, кечкенә кублар. Гади биналар төзү сәләтен формалаштыру	«Нинди төс!» уены		2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 17 бит
	5	Кабатлау. Контраст зурлыктагы кубларны аера һәм аларны атый белү сәләтен үстерү: зур кублар, кечкенә кублар. Гади биналар төзү сәләтен формалаштыру	«Нинди төс!» уены		2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 17 бит
декабрь	1	Контраст зурлыктагы тушларны аера һәм аларны атый белү сәләтен үстерү: зур туп, кечкенә туп.			2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 17-18 бит
	2	Кублар һәм капма-каршы зурлыктагы шарларны аера белү сәләтен үстерү. Зурлык буенча төркемләү сәләтен формалаштыру		Сүзләрне русча әйтергә: кечкенә туп, зур туп	2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 19 бит
	3	Охшаш эйберләр төркемнәрен формалаштыру сәләтен үстерү, объектлар санын аерырга: күп – бер			2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 20 бит

	4	Охшаш әйберләр төркемнәрен формалаштыру сәләтен үстерү, объектлар санын аерырга: бер – күп	Сузле уен «Кар бөртекләре»		2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 20-21 бит
январь	1	Охшаш әйберләр төркемнәрен формалаштыру сәләтен үстерү, объектлар санын аерырга: күп - күп. Исемнәрен сөйләмдә куллану сәләтен формалаштыру берлек һәм күплек санда	Татар орнаменты өчен хас булган чәчәкләрнең исемнәрен беркетү		2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 21-22 бит
	2	Зурлык белән капма-каршы булган әйберләренә аера белү сәләтен үстерү аларны тиешле сүзләр белән билгеләү зур, кечкенә. Предметлар төркемнәрен формалаштыру һәм аларны аеру сәләтен үстерү саны: күп - бер, бер – күп		Сүзләренә русча әйтергә: ничә?- сколько? нинди?- какой?	2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 22 бит
	3	Зурлык белән капма-каршы әйберләренә аеру сәләтен үстерү һәм аларны тиешле сүзләр белән билгеләгез: зур, кечкенә. Предметлар төркемнәрен формалаштыру һәм аларны аеру сәләтен үстерү саны: бер – күп	Санамыш «Бер тай...» куллану	Сүзләренә русча әйтергә: исәнмесез, әйбәт, яхшы	2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 23-24 бит
	4	Охшаш әйберләр төркемнәрен формалаштыру сәләтен үстерү, саннары белән аеру: күп - аз, аз – күп			2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 24 бит
февраль	1	Предметларны форма һәм исем буенча аеру сәләтен формалаштыру алар: куб, туп. Предметлар санын аера белү сәләтен үстерү: бер – күп	Якын-тирә мохит предметлар белән таныштыру		2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 24-25 бит

	2	Предметларны форма һәм исем буенча аеру сэләтен формалаштыру алар: куб, туп. Предметлар санын аера белү сэләтен үстерү: күп – күп	Халык, декоратив-гамәли сэнгатъ эсэрлэрэнэ кызыксыну уяту (милли костюмдагы курчак)		2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 25-26 бит
	3	Предметлар төркемнэрен формалаштыру һәм аларны аеру сэләтен үстерү саны: күп – күп			2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 26 бит
	4	Охшаш айберлэр төркемнэрен формалаштыру сэләтен үстерү, саннарын аерыгыз һәм сүзлэр белән билгеләгез: күп - бер, бер - күп,		«Предложи медведям мебель и посуду – Тәкдим ит»	2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 26-27 бит
март	1	Якын белән капма-каршы булган айберлэрне аеру сэләтен үстерү форма, сан буенча төркемнэргә бүлү, сөйләмдә: “зур, кечкенә, куб, туп,” куллану. Иң гади төркемнэр булдыру сэләтен формалаштыру	Уен «Чәп, чәп чәбәкәй»		2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 27-28 бит
	2	Предметларны форма һәм сан буенча аеру сэләтен формалаштыру һәм аларны сүзлэр белән билгеләу: туп, куб, кирпеч, күп - берез. Иң гади биналар төзү сэләтен формалаштыру.		«Минем өем» дидактик уен	2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 28 бит
	3	форма һәм сан буенча предметларны аера белү, аларны сүзлэр белән билгеләү сэләтен формалаштыру: туп, куб, кирпеч, күп - күп. Гади биналар төзү сэләтен формалаштыру			2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 29 бит

	4	Предметларны форма (куб, кирпич) һәм төс буенча аеру сәләтен формалаштыру. Тәнегезнең өлешләрен аеру һәм күрсәтү сәләтен үстерү. Гади биналар төзү сәләтен формалаштыру			2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 30 бит
апрель	1	Предметларны зурлык һәм төс буенча аеру сәләтен формалаштыру	Полоскага гади узорларны ясау		2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 31 бит
	2	Ишетү һәм исемләү сәләтен үстерү предметларны билгеле бер объектның урнашуы белән бәйләү (эчендә, өстендә, астында, монда, анда, монда).			2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 32 бит
	3	Бертөрле әйберләр төркемнәрен формалаштыру сәләтен үстерү һәм тиешле сүzlәрне билгеләү: күп - бер, бер - күп, күп - аз, күп – күп		Сүzlәрне русча әйтсәң: ничә?- сколько? нинди?- какой?	2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 33 бит
	4	Предметлар санын аера белү сәләтен үстерү (күп - бер), сөйләмдә күплек һәм берлек исемнәрен куллану. Билгеле бер юнәлештә олыларга иярү сәләтен үстерү			2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 34 бит
май	1	Охшаш әйберләр төркемнәрен формалаштыру сәләтен үстерү, саннарын аерыгыз һәм тиешле сүzlәр белән билгеләгез: бер - күп, күп - бер, күп - күп.	Татар орнаментының (гөлжүмеш жиләге)чәчәк-үсемлек орнаментларының әзер детальләрен кәгазь битләренә куярга өйрәтүне дәвам итсәң		2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 35 бит

	2	Предметларны зурлыкта аеру һәм аларны сүзләр белән билгеләү сәләтен формалаштыру: зур, кечкенә			2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 36 бит
	3	Кабатлау		«Өйдә кем яши?»	2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева
	4	Кабатлау. Охшаш әйберләр төркемнәрен формалаштыру сәләтен үстерү, саннарын аерыгыз һәм тиешле сүзләр белән билгеләгез: бер - күп, күп - бер, күп - күп.	Татар орнаментының (гөлжәмеш жиләге)чәчәк-үсемлек орнаментларының эзер детальләрен кәгазь битләренә куярга өйрәтүне дәвам итәрг		2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 35 бит
	5	Кабатлау. Предметларны зурлыкта аеру һәм аларны сүзләр белән билгеләү сәләтен формалаштыру: зур, кечкенә			2-3 яшьлек балалар өчен математика И. А. Помораева 36 бит

«Бербөтен дөнья күренешен формалаштыру» белем бирү өлкәсе буенча перспектив план

Ай	Атна	Программа эчтәлеге	ЭРС	УМК	Чыганагы
сентябрь	1	Тема: “Чишенү бүлмәсен карау” Бурычлар: 1) балаларны чишенү бүлмәсе, андагы жиһазлар белән таныштыру, төркемдәге (группадагы) бүлмәләрдә ориентлашу тәҗрибәсе туплау; 2) балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, диалогта катнашу теләген үстерү; 3) жиһазларга сакчыл караш тәрбияләү.		Сүзләргә рус телендә ныгыту: Исәнмесез, сабулыгыз, утырыгыз	Туган телдә сөйләшәбез Ф. В. Хәзрәтова
	2	Тема: Безнең апа Максат: Тәрбияче ярдәмчәсе хезмәткә белән бәйлә эш хәрәкәтләренә өйрәтү (савыт-саба юа,	«Кәрзин нәрсә белән тулган? » уены	«Курчакны ашат?»	Туган телдә сөйләшәбез Ф. В. Хәзрәтова

		ашарга алып килә, сөлгеләрне алмаштыра, бүлмәне жыештыра һ.б.); сүзлекне активлаштыру, яңасүзләр белән баету; уенчыкларны күләмнәре (зур, кечкенә) буенча классификацияләргә өйрәтү;			
	3	Тема. «Йомшаккай бездә кунакта» Бурычлар: 1) балаларның уенчыклар турындагы белемнәрен киңәйтү, тәрбияче сорауларына җавап бирү осталыгын формалаштыру, уенчык исемнәрен һәм аларның эш-хәрәкәтен белдерә торган сүзләр хисабына сүз байлыгын арттыру; 2) тыңлау һәм сорауларга җавап бирү теләген үстерү; 3) сөйләм этикетының гади формаларын (исәнләшү, сабуллашу) кулланырга гадәтләндерү, уенчыкларга сакчыл караш тәрбияләү	Халык, декоратив-гамәли сәнгать эсәрләренә кызыксыну уяту, (милли костюмдагы курчак)	«Подарки к дню рождению Акбая – Акбайның туган көненә бүләкләр»	Туган телдә сөйләшәбез Ф. В. Хәзрәтова
	4	Тема: Юлда Максат: Юл һәм андагы хәрәкәт турында балаларда башлангыч мәгълүмат бирү, юл кыркынычсызлыгы кагыйдәләрен яшь үзенчәлекләренә туры китереп аңлату, транспорт төрлеләге турында әйтеп узу.	«Нинди төс!» уены		
	5	Тема: Кабатлау. Юлда Максат: Юл һәм андагы хәрәкәт турында балаларда башлангыч мәгълүмат бирү, юл кыркынычсызлыгы кагыйдәләрен яшь үзенчәлекләренә туры китереп аңлату, транспорт төрлеләге турында әйтеп узу.	«Нинди төс!» уены		
октябрь	1	Тема. «Көзгә табигать» Бурычлар: 1) балаларның көз (табигатьтәге үзгәрешләр, кешеләрнең киеме һ.б.) турында гади күзаллауларын формалаштыру;	Уен «Кем куберэк алма жыя»		Туган телдә сөйләшәбез Ф. В. Хәзрәтова

		2) балаларның күзэтүчәнлеген, игътибарын, тәрбиячәне тыңлый белү осталыгын үстерү; 3) көзге табигатькә соклану хисләре тәрбияләү.			
2	Тема. «Жиләк-жимешләр» Бурычлар: 1) тышкы билгеләре һәм төме буенча жиләк-жимешләрне аерырга өйрәтү, жиләк-жимешләр һәм аларның уңышын жыеп алу турында күзаллауларын киңәйтү, жиләк-жимешләрнең исемнәре һәм аларның билгеләрен белдерә торган сүзләр хисабына балаларның сүз байлыгын үстерү; 2) балаларның игътибарын, кабул итү һәм сенсор тою сәләтен, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү; 3) балаларны сөйләм этикетының гади формаларын (исәнләшү, сабуллашу) куллана белергә гадәтләндерү, әйләнә-тирә табигать объектларына кызыксыну тәрбияләү.	«Күрсәт эле, үскәнем» уены			Туган телдә сөйләшәбез Ф. В. Хәзрәтова
3	Тема: Юыну бүлмәсен карау Бурычлар: Балаларны юыну бүлмәсендәге предметлар (сабын, сөлге,кран, су, теш щёткасы, теш пастасы) белән таныштыру, функциональ билгеләнешләре турындагы күзаллауларын ачыклау;сүзләргә төрле грамматик формаларда кулланы осталыгына ирешү, балаларның сөйләм активлыгын, үстерү			Сүзләргә русча әйтәргә: кыз,малай;аю	
4	Тема: Рәсемдәге кошларны карау Бурычлар: балаларда күгәрчен, саескан турында гомуми күзаллаулар булдыру, кошларга карата кызыксыну уяту; балаларның кабул итү				

		сэлэтен, игътибарын, күзэтүчәнлеген һәм сүз байлыгын үстерү; кошларга карата мәрхәмәтлелек тәрбияләү.			
ноябрь	1	Тема. «Минем исемем бар» Бурычлар: 1) баланы үзенең һәм иптәшләренең исемен әйтергә өйрәтү, исем нәрне истә калдырырга, оялчанлыкны жиңәргә ярдәм итү; 2) тәрбияче әйткәнне ишетергә һәм аңларга, кайбер фразаларны (Минем исемем — Алсу) кабатларга күнектерү; балаларның хәтерен, игътибарын үстерү; 3) балаларда зурларга һәм яшьтәшләренә карата ягымлылык, дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү.	Гади сурәتلәрне күрсәтү (Казан сөлгесе		Туган телдә сөйләшәбез Ф. В. Хәзрәтова
	2	Тема: Күгәрченнәр, чыпчыклар безнең нәни кошчыклар Максат: Мәйданчык тагы жимлеккә килгән кошларны күзәтү, исемнәрен әйтү; гөр-гөр, чырык-чырык, кар-кар аваз ияртемнәрен ачыкитеп әйтер гә күнектерү; томшык, сикерә, гөрлиләр, жим, чүплиләр, чырыл дый, житез, өлгер сүзләре хисабына сүзлекне баету		Сүзләрне русча әйтергә: кыз, малай; пәси	
	3	Тема. «Бу — мин» Бурычлар: 1) организм һәм аның өлешләре турында балаларда күзаллау формалаштыру, үзләрен бербөтен итеп кабул итәргә өйрәтү, гәүдә өлешләре турында белемнәрен ачыклау һәм ныгыту; 2) гәүдә өлешләренең атамалары (баш, күзләр, колаклар, борын, авыз, тешләр, чәч, куллар, аяклар) хисабына балаларның сүзлеген активлаштыру; 3) үзенең, гәүдә өлешләренә ярату, игътибарлы булу,	Куян белән уен		Туган телдә сөйләшәбез Ф. В. Хәзрәтова

		культурагигиена күнекмэлэрен үтэү телөгө тудыру.			
	4	Тема: Рәсемдәге кошларны карау Бурычлар: балаларда күгәрчен, саескан турында гомуми күзаллаулар булдыру, кошларга карата кызыксыну уяту; балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, күзәтүчәнлеген һәм сүз байлыгын үстерү; кошларга карата мәрхәмәтлелек тәрбияләү.			
декабрь	1	Тема. «Яшел чыршы» Бурычлар: 1) балалар белән чыршыны бергәләп карау, Яңа ел бәйрәме турындагы күзаллауларын киңәйтү һәм баету; 2) балаларның «Яңа ел бәйрәме» темасы буенча сүз байлыгын активлаштыру, тәрбияче соравына жавап бирү осталыгын, игътибарын, күзәтүчәнлеген, сенсор тою сәләтен үстерү; 3) матурлыкны күрә һәм соклана белү хисләре, чыршы уенчыларына карата сакчыл караш тәрбияләү			Туган телдә сөйләшәбез Ф. В. Хәзрәтова
	2	Тема: Гирлянда Максат: балаларга гирлянда турында башлангыч белемнәр бирү, электр тогы турындагы күзаллауларын ныгыту; кызыл, яшел, сары төсләрне таний белергә күнектерү; балаларның игътибарын, шатлык хисләрен үстерү, сүз байлыгын киңәйтү;			
	3	Тема. «Чыршы бизибез» Бурычлар: 1) балаларның Яңа ел бәйрәме турындагы күзаллауларын баетуны дәвам итү; 2) балаларның «Яңа ел бәйрәме» темасы буенча сүзлеген активлаштыру, тәрбияче соравына жавап бирү осталыгын,	Уен «Чәп, чәп чәбәкәй»		Туган телдә сөйләшәбез Ф. В. Хәзрәтова

		игътибарын, күзэтүчәнлеген, сенсор тою сэләтен үстерү; 3) чыршы уенчыкларына карата сакчыл караш тәрбияләү			
	4	Тема: Яраткан уен бүлмәбез Максат: балаларны балалар бакчасы шартларына ияләндерүне дәвам итү, төркемдәге уен бүлмәсе, андагы махсус почмаклар белән таныштыру, «Һәр әйбернең үз урыны» дигән төшенчәне аңлату һәм ныгыту; сүзләрне һәм кыска фразаларны ачык әйтүләренә ирешү, сүз байлыгын үстерү; жиһазларга сакчыл караш һәм яшьтәшләренә карата ягым-лылык тәрбияләү.	Сузле уен «Кар бөртекләре»	Сүзләрне русча әйтәргә: исәнмесез, әйбәт, яхшы	
	5	Тема: Кабатлау. Яраткан уен бүлмәбез Максат: балаларны балалар бакчасы шартларына ияләндерүне дәвам итү, төркемдәге уен бүлмәсе, андагы махсус почмаклар белән таныштыру, «Һәр әйбернең үз урыны» дигән төшенчәне аңлату һәм ныгыту; сүзләрне һәм кыска фразаларны ачык әйтүләренә ирешү, сүз байлыгын үстерү; жиһазларга сакчыл караш һәм яшьтәшләренә карата ягым-лылык тәрбияләү.	Сузле уен «Кар бөртекләре»	Сүзләрне русча әйтәргә: исәнмесез, әйбәт, яхшы	
январь	2	Тема. «Ап-ак кар ява» Бурычлар: 1) балаларны кар һәм аның үзлекләре (ак төстә, эри, йомшак, салкын, жиңел) белән таныштыру, тәрбияче сорауларына жавап бирергә күнектерү; 2) балаларның сүз байлыгын, игътибарын, күзэтүчәнлеген үстерү; 3) кышкы табигатькә соклану хисе, бергәләп уйнау теләге тәрбияләү			Туган телдә сөйләшәбез Ф. В. Хәзрәтова
	3	Тема: Яраткан уен бүлмәбез Максат: балаларны			

		балалар бакчасы шартларына иялэндерүне дәвам итү, төркемдәге уен бүлмәсе, андагы махсус почмаклар белән таныштыру, «Һәр әйбернең үз урыны» дигән төшенчәне аңлату һәм ныгыту; сүзләрне һәм кыска фразаларны ачык әйтүләрәнә ирешү, сүз байлыгын үстерү; жиһазларга сакчыл караш һәм яшәтешләрәнә карата ягым-лылык тәрбияләү.			
	4	Тема. «Ләйлә суыктан курыкмый» (рәсем буенча) Бурычлар: 1) рәсемне карарга, рәсемдә ясалган предметларны танырга, исемнәрен дәрәс әйтергә өйрәтү; предметларны, эш-хәрәкәтне, төсне белдерә торган сүзләр ярдәмендә сүзлекне активлаштыру, рәсем эчтә леге буенча сорауларга җавап бирергә күнектерү; 2) кабул итү сәләтен, игътибарны, хәтерне үстерү; 3) сюжетлы рәсемнәр карарга теләк уяту.	«Күрсәт эле, үскәнем» уены		Туган телдә сөйләшәбез Ф. В. Хәзрәтова
февраль	1	Тема. «Күгәрченнәр, чыпчыклар – безнең нәни кошчыклар» Бурычлар: 1) мәйданчык тагы жимлеккә килгән кошларны күзәтү, исемнәрен әйтү; гөр-гөр, чырык-чырык, кар-кар аваз ияртемнәрен ачык итеп әйтергә күнектерү; томшык, сикерә, гөрлиләр, жим, чүплиләр, чырыл дый, житез, өлгөр сүзләре хисабына сүзлекне баету; 2) балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү; 3) кошлар турында кайгырту, аларга ярдәм итү теләге тәрбияләү	«Нинди төс!» уены		Туган телдә сөйләшәбез Ф. В. Хәзрәтова
	2	Тема: Ап-ак кар ява			

		Максат: Карның үзлеклөре белән танышу.(кар бөртекләрдән тора, алар күбәя, кар өеме хасил итә), карның тиз эрүчәнлеген тәҗрибә аркылы төшендерү, гигиеник таләпләрне үтәү.			
	3	Тема. «Безнең этиләр» (сюжетлы рәсемнәр карау) Бурычлар: 1) балаларны этиләр һөнәренә кагылышлы сюжетлы кечкенә рәсемнәрне карарга, аларның эчтәлеген аңларга өйрәтү; эш-гамәлләрне белдерә торган сүзләр хисабына балаларның сүз байлыгын үстерү; 2) балаларның игътибарын, хәтерен, фикерләвен, куелган сорауларга кыска жөмлө белән җавап бирү осталыгын, сүз байлыгын үстерү; 3) төрле һөнәр кешеләренә һәм этиләр хезмәтенә карата кызыксыну уяту	Балаларны эти-эниләр белән ял һәм бәйрәм көннәрен ничек үткөрүләрен сөйләүгә этәргә		Туган телдә сөйләшәбез Ф. В. Хәзрәтова
март	1	Тема. «Яз, яз килә...» Бурычлар: 1) балаларга язгы күренешләр (кар эри, тамчы тама, кояш жылыта, сулар жыела) турында башлангыч белемнәр бирү, сүз байлыгын киңәйтү һәм активлаштыру; 2) балаларның күзәтүчәнлеген, игътибарын үстерү; 3) табигатьтәге язгы күренешләр белән кызыксындыру	«Кәрзин нәрсә белән тулган? » уены		Туган телдә сөйләшәбез Ф. В. Хәзрәтова
	2	Тема: Безнең Әниләр (сюжетлы рәсемнәр карау) Бурычлар: балаларны эниләр һөнәренә кагылышлы сюжетлы кечкенә рәсемнәрнең эчтәлеген аңларга өйрәтү; эш-хәрәкәтне белдерә торган сүзләр хисабына балаларның сүз байлыгын үстерү; балаларның кабул итү сәләтен, куелган сорауларга кыска жөмлө	Куян белән уен	«Өйдә кем яши?»	Туган телдә сөйләшәбез Ф. В. Хәзрәтова

		белән жавап би­ру осталыгын, игътибарын, эниләр карата хөрмәт тәрбияләү.			
	3	Тема. «Жәнлекләр урманда яшиләр» Бурычлар: 1) жәнлекләр турында балаларның белемнәрен киңәйтү һәм ныгыту, жәнлекләрне таний һәм исемнәрен атый белергә өйрәтү; 2) балаларның диалогик сөйләмен активлаштыру, фикерләвен, мөстәкыйльлеген үстерү; 3) жәнлекләр белән кызыксындыру.			Туган телдә сөйләшәбез Ф. В. Хәзрәтова
	4	Тема: Жыештыручы Максат: Балаларны жыештыручы хезмәте белән таныштыру, пешекчеләр бүлмәсенә экскурсия, киёмнәренә нинди эш кораллары белән кулларына игътибар иттерү.	Якын-тирә мохит, предметлар белән таныштыру		Туган телдә сөйләшәбез Ф. В. Хәзрәтова
	5	Тема: Кабатлау. Жыештыручы Максат: Балаларны жыештыручы хезмәте белән таныштыру, пешекчеләр бүлмәсенә экскурсия, киёмнәренә нинди эш кораллары белән кулларына игътибар иттерү.	Якын-тирә мохит, предметлар белән таныштыру		Туган телдә сөйләшәбез Ф. В. Хәзрәтова
апрель	1	Тема. Сыерчыклар, карлыгачлар килде (рәсемнәр карау) Бурычлар: 1) балаларны үзләренә таныш кошларны рәсемнән танырга һәм исемнәрен әйтергә өйрәтү; балаларның сүз байлыгын арттыру, сүзлеккә сыерчык, сыерчык оясы, карлыгач сүзләрен кер­тү; 2) игътибарны, күзәтүчәнлекне, тәрбияче белән аралашу, сорауларга жавап би­ру осталыгын үстерү; 3) кошлар һәм табигать белән кызыксынуларына ирешү, кошларга карата мәрхәмәтлелек,		«Предложи медведям мебель и посуду – Тәкдим ит»	Туган телдә сөйләшәбез Ф. В. Хәзрәтова

		кайгыртучанлык тәрбияләү.			
	2	Тема:Песиле тал бөреләрен карау Бурычлар: балаларны песиле тал, аның өлешләре (ботаклар, бөреләр) белән таныштыру, табигатьтәге язгы күренешләр турында белемнәр формалаштыруны дәвам итү; сүз байлыгын киңәйтү һәм песиле тал, ботак, бөре, йомшак, хуш ислесүзләре исәбенә сүзлекне активлаштыру; балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын, , хәтерен, үстерү;			
	3	Тема. «Тузганак чәчәген карау» Бурычлар: 1) балаларны үсемлекләр белән таныштыруны дәвам итү; тузганак чәчәген күрсәтү, аны танырга, исемен әйтергә, төзелеше (чәчәге, сабагы, яфраклары) буенча аера белергә өйрәтү; сүз байлыгын үстерү; тузганак, чәчәк, сабак сүзләрен сөйләмдә активлаштыру; 2) балаларның сенсор тою һәм кабул итү сәләтен, игътибарын, күзә түчәнлеген үстерү; 3) табигать белән турыдан-туры аралашудан шатлык хисләре уяту, үсемлекләргә сакчыл караш тәрбияләү.			Туган телдә сөйләшәбез Ф. В. Хәзрәтова
	4	Тема: Матрешкалар Максат: уенчыкның исемен (матрешка) дөрөс әйтергә, төсендә һәм зурлыгында булган аерманы күрә белергә күнәк терү; зур, кечкенә, сарафан, яулык сүзләре исәбенә сүзлекне активлаштыру; балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү; балаларда халык уенчыкларына кызыксыну тәр бияләү.			
май	1	Тема. Йорт хайваннары Бурычлар: 1) балаларның йорт			Туган телдә сөйләшәбез Ф. В.

		хайваннары (сыер, ат, песи, эт) турындагы белемнэрен (кайда яшилэр, нэрсэ ашыйлар) киңэйтү, хайваннарның исемнэрен, хэрэкэвлэрен айтергэ күнектерү; 2) сүзлекне баету, тэрбияченең сорауларына жавап бирү, мөстэкийльлек һәм активлык күрсөтү телэген үстерү; 3) йорт хайваннарына карата кызыксыну тэрбияләү			Хэзрәтова
	2	Тема: Ком һәм аның үзлекләре Максат: балаларны комны тикшерергә (комны учка алырга, йомарларга һәм сибэргә), төсө буенча аның дымлылыгын билгелэргә өйрөтү; коры, дымлы, юеш, сибелүчән, сибелә, эвэләүсүзлэре хисабына балаларның сүз байлыгын киңэйтү, игътибарны, сенсор тою сэләтен үстерү; ком белән уйнарга кызыксындыру.			
	3	Тема. «Балалар тавык һәм чебилэр ашата» (рәсем буенча) Бурычлар: 1) балаларны рәсемне карарга, эчтәлеге буенча сорауларга жавап бирергә, тэрбияче һәм иптәшлэренең сөйлэгәннэрен тыңларга өйрөтүне дэвам итү; 2) сөйләмне томшык, тавык, чебилэр, табак кебек сүзлэр хисабына баету, игътибарны, хэтерне, образлы фикерлэүне үстерү; 3) йорт кошларына карата мэрхәмәтлелек тэрбияләү	Уен «Кем кубэрэк алма жыя»		Туган телдө сөйлэшэбез Ф. В. Хэзрәтова
	4	Тема. Кабатлау «Балалар тавык һәм чебилэр ашата» (рәсем буенча) Бурычлар: 1) балаларны рәсемне карарга, эчтәлеге буенча сорауларга жавап бирергә, тэрбияче һәм иптәшлэренең	Уен «Кем кубэрэк алма жыя»		Туган телдө сөйлэшэбез Ф. В. Хэзрәтова

		сөйлэгәннәрен тыңларга өйрәтүне дәвам итү; 2) сөйләмне томшык, тавык, чебиләр, табак кебек сүзләр хисабына баету, игътибарны, хәтерне, образлы фикерләүне үстерү; 3) йорт кошларына карата мәрхәмәтлелек тәрбияләү			

Рәсем буенча перспектив план

Ай	Атна	Программна эчтәлеге	ЭРС	УМК	Чыганагы
сентябрь	1	«Сезгә нәниләр, төсле карандашлар» Балаларны карандаш, аны куллану кагыйдәләре белән таныштыру: аны уң кул белән тотарга, кәгазьгә каты басмаска.	Сюрприз мизгелендә татар кызы курчагы кертелә		Развивающие занятия с детьми 2-3 лет Л. А. Парамонова 14-15 б
	2	«Аю өчен шарлар» Балаларда аю өчен шарлар ясау, эмоциональ бәя бирү теләге уяту. Карандашны уң кулда тотарга, кәгазьне бөкләмәскә өйрәтү.	«Аю баласы» Хәкимжан Халиков. Шигыре		Развивающие занятия с детьми 2-3 лет Л. А. Парамонова 27-28 б «Гөлбакча» 36 б
	3	«Тыпырдап пумала атлый» Балаларны яңа жиһазлар (буяулар, пумалалар) белән таныштыру. Буяулар белән куллану кагыйдәләрен өйрәтү. Төсләр белән тәҗрибә хисләре уяту.			Развивающие занятия с детьми 2-3 лет Л. А. Парамонова 41-42 б
	4	«Көзгә яфраклар» (коллектив эш) Көзгә табигатьне күзәтү процессында эмоциональ бәяләү хисләре уяту. Ритмик буяу төшерү юлы белән рәсем ясарга өйрәтүне дәвам итү. Ике төс кулланып, аларның исемнәрен атау.	«Көзгә яфраклар жырлы - бию»		Развивающие занятия с детьми 2-3 лет Л. А. Парамонова 54-55 б
октябрь	1	«Матур яфраклар» «Мөһер» алымы белән сүрәтне ясау теләге уяту. Төс һәм форма хисен жәелдерү. Табигатьнең ачык матур куренешләренә кызыксыну тәрбияләү	Балаларны Татарстанның әйләнә-тирә табигатенең матурлыгын рәсемнәрдә тапшырырга өйрәтергә "Миләш чумагы»		«Изобразительное деятельность в детском саду» (Ранний возраст) И. А. Лыкова. 25 б
	2	«Яфраклар коела» (коллектив эш) Бармаклар белән ясарга – бармакларның очларын	Сюрприз өлешендә Сөмбелә кунакка килә		«Изобразительное деятельность в детском саду» (Ранний возраст)

		буяуга манарга һәм кәгазьдә эзләрне калдырырга өйрөтү. «Яфрак коела» коллектив композициясен тудыруга кызыксыну уяту			И. А. Лыкова. 27 б
	3	« Яфраклар бии » Буяулар белән эш итәргә өйрөтү. Төс һәм ритм хисен жәелдерү.	«Кәрзин нәрсә белән тулган?» уены		«Изобразительное деятельность в детском саду» (Ранний возраст) И. А. Лыкова. 29 б «Иң татлы тел – туган тел» 309 б
	4	« Биюче жил » сәнгатьле образын тудыру мөмкинчелеген күрсәтү. Пумала белән буяуны өйрөтүне дәвам итү. Зәңгәр төс белән таныштыру	«Көзге жил» (Әминә Бикчәнтәева) шигыре		«Изобразительное деятельность в детском саду» (Ранний возраст) И. А. Лыкова. 31 б «Гөлбакча» 64 б
	5	Үрдәкләр өчен бөртекләр. бармак белән буяу сәләтен камилләштерү, сары төснә аеру; рәсемгә кызыксыну формалаштыру.			Н. Е. Веракса редакциясендә комплекслы дәресләр. Беренче кече төркем. 66-67 б.
ноябрь	1	« Яңгыр, яңгыр тизрәк яу! » (коллектив эш) Бармаклар яки мамыклы таякчыклар белән болыт һәм яңгырны сүрәтләргә өйрөтү. Төс һәм ритм хисен жәелдерү. Сәнгать эшчәнлегендә үзенең фикерләрен ачып салуга һәм табигатьне танып белүгә кызыксыну тәрбияләү	«Көзге жил» (Әминә Бикчәнтәева) шигыре		«Изобразительное деятельность в детском саду» (Ранний возраст) И. А. Лыкова. 32 б «Гөлбакча» 240 б
	2	« Яңгыр, яңгыр, күнелләрәк! » Балаларны яңгыр рәсемен төсле карандашлар белән сүрәтләргә өйрөтү. Образның характеры һәм сәнгать – образлы чагылыш чараларының бәйләнешен күрсәтү.	«Әй, яңгыр килсен иде!» Зәки Нури Шигыре		«Изобразительное деятельность в детском саду» (Ранний возраст) И. А. Лыкова. 33 б “Гөлбакча” 160 б
	3	« Кырыгаякның аяклары менә нинди! » Туры вертикаль сызыкларны – кырыгаякның аякларын ясарга өйрөтү		Сүзләргә русча әйтәргә: мә, уйна, кил монда	«Изобразительное деятельность в детском саду» (Ранний возраст) И. А. Лыкова. 37 б
	4	« Менә сиңа керепе – башсыз да, аяксыз да! » Туры вертикаль сызыкларны – керепенә энәләрен ясарга этәтү.	«Нинди төс!» уены		«Изобразительное деятельность в детском саду» (Ранний возраст) И. А. Лыкова. 39 б

декабрь	1	«Кар оча, эйлэнэ» Кар яву образын тудырырга өйрөтү. Тапларны бармак яки мамыклы таякчыклар белэн ясау алымын ныгыту	«Күрсэт эле, үскөнөм» уены		«Изобразительное деятельность в детском саду» (Ранний возраст) И. А. Лыкова. 40 б
	2	«Йомшак кар ява» Башка балалар һәм тәрбияче катнашында, кар яву образын тудыруга кызыксыну уяту	«Беренче кар» Әхмәт Ерикәй Шигыре		«Изобразительное деятельность в детском саду» (Ранний возраст) И. А. Лыкова. 41 б
	3	«Матрешкалар кунакка баралар» Төсле фонны кәгаздә ритмик урнаштырып, ачык төсләр белән бизәү теләге уяту		«Өйдә кем яши?»	Развивающие занятия с детьми 2-3 лет Л.А. Парамонова 203- 205 б
	4	«Бәйрәмчә бизәлгән чыршы» (коллектив эш) Башка балалар һәм тәрбияче катнашында, бәйрәм чыршысын ясауга кызыксыну уяту	Сурәтләнгән предметка туры килә торган төс сайлап алуга игътибар итәргә		«Изобразительное деятельность в детском саду» (Ранний возраст) И. А. Лыкова. 44 б
январь	1	«Шариклар – кызык атлар» Күз алдына китерүне, түгәрәкләрдән мөстәкыйль таныш образлар тудыруны жәелдерү фломастерлар белән буяу алымы белән таныштыру			Развивающие занятия с детьми 2-3 лет Л.А. Парамонова 244 - 246 б
	2	«Әтәчкәй – кызыл кикриккәй» Персонажга ягымлы караш тәрбияләү.	“Әтәч” (Гасыйм Лотфи) шигыре		“Развивающие занятия с детьми 2-3 лет” Л.А. Парамонова 259 - 261 б
	3	«Кышкы урманда» (коллектив эш) Рәсемне кәгазь битендә мөстәкыйльж урнаштыру алымын булдыру.	“Урманга сәяхәткә бару” уены		“Развивающие занятия с детьми 2-3 лет” Л.А. Парамонова 230 - 232 б
	4	«Татлы рәсемнәр» Буяуга кызыксыну, пөхтәлек хисләре тәрбияләү.			«Изобразительное деятельность в детском саду» (Ранний возраст) И. А. Лыкова. 49б
февраль	1	«Куянкай, син сыйлан!» Балаларны рәсемнең яңа төре – китаплардагы контурлы рәсемнәрне буяу алымы белән таныштыруны дәвам итү.	«Куян белән уен»		«Изобразительное деятельность в детском саду» (Ранний возраст) И. А. Лыкова. 53 б
	2	«Бәйрәм салюты» Жәмгыятьтәге вакыйгаларга – бәйрәм хөрмәте салютка эмоциональ бәя бирү теләге уяту.			Развивающие занятия с детьми 2-3 лет Л.А. Парамонова 302-303 б
	3	«Ямаулы юрган»			Развивающие занятия

		(коллектив эш) Башка балалар һәм тәрбияче катнашында, ямаулы юрган образын тудыруга кызыксыну уяту.			с детьми 2-3 лет Л.А. Парамонова 57 б
	4	«Сөлгеләрне юыйк» Балаларны бизәк ясарга – сөлгене бизәргә өйөүтү.	«Без яулыклар юабыз» жырын тыжлау		«Изобразительное деятельность в детском саду» (Ранний возраст) И. А. Лыкова. 58 б
март	1	«Әнием өчен чәчәк» Әниләргә 8 нче мартка бүләккә чәчәк ясау теләге уяту. Чәчәкнең төзелеше белән таныштыру, аның өлешләрен аерырга өйрәтү. Әнисен шатландыру теләге тәрбияләү.	«Әниемә» жыры		«Изобразительное деятельность в детском саду» (Ранний возраст) И. А. Лыкова.
	2	«Менә безнең нинди боз сөңгеләре!» Боз сөңгеләре сүрәтләүгә кызыксыну уяту. Төрле озынлыктагы вертикал сызыклар үткәргә өйрәтү. Гуаш буяулары, пумала белән рәсем ясау формалаштыруны жәелдерү	Милли орнамент элементларын буяу ысулларын күрсәтү (лалә)		«Изобразительное деятельность в детском саду» (Ранний возраст) И. А. Лыкова
	3	«Кояш – кояшкый» Язгы күнелле кояш сүрәтенә кызыксыну уяту. Бер образда төрле форма һәм сызыкларны туры китергә өйрәтү. Пумала белән рәсем ясау өстендә эшләү.			«Изобразительное деятельность в детском саду» (Ранний возраст) И. А. Лыкова
	4	«Яз килде» (коллектив эш) Табигатта бара торган үзгәрешләрен күзәтүдә эмоциональ бәя бирү теләге уяту	«Яз» (Шәүкәт Галиев) шигыре		Л. А. Парамонова 381 – 383 б
апрель	1	«Гөрләвекләр агалар» Башка балалар һәм тәрбияче катнашында, гөрләвекне сүрәтләүгә кызыксыну уяту. Горизонталь дулкынлы сызыклар үткәргә өйрәтү. Табигать күренешләренә кызыксыну тәрбияләү			Л.А.Парамонова 68 бит.
	2	«Тамчы чыңлый» Язгы тамчы, боз сөңгесе образын күрсәтү теләге уяту. Буяу белән пөхтш эш итәргә өйрәтү. Сюжетлы – уен теләге, күзаллау жщелдерү			Л.А.Парамонова 399 бит.
	3	«Чирәм яшелләнәм» Язгы табигать образын	«Апрель» (Р.Валиева) шигыре		Л.А.Парамонов 428-430 бит

		көгазынең өске (“авада һәм аскы”) жирдә өлешенә урнаштырырга өйрәтү			«Гөлбакча»бит.
	4	«Менә безнең нинди флажоклар» Квадрат һәм турыпочмаклы формадагы көгазыләргә бизәкләр ясарга- флажокларны бизәргә өйрәтү.Геометрик фигуралар турында күзаллауларын ачыклау.	«Беренче май бәйрәме» Б.Рәхмәт шигыре		И.А.Лыков 75 бит. «Гөлбакча» 107 бит
май	1	«Менә безнең нинди салют» «Мөхер» белән эшләү алымын дәвам итү.Традицион булмаган алымнар белән ясарга өйрәтү (чүпрәк яки капкач белән).Өйләнә-тирәдәматур күренешләрне күзәтү теләге тәрбияләү.			И.А.Лыкова. 77 бит.
	2	«Менә нинди безнең кошлар ! » (коллектив эш) Учлар ярдәменлә сүрәтли алу мөмкинлеген кхрсәтү.”Мөһер техникасы белән таныштыруны дәвам итү. Узләштерү хисен жәелдерү	Кошлар турында санамышлар.		И.А.Лыкова. 78 бит «Гөлбакча» 236-237 бит.
	3	«Тузганак чәчәге-әйтерсен сары кояш» Өйләнә-тирәгә кызыксыну,табигаткә сакчыл караш тәрбияләү.Көгазыдә чәчәкләрне ясарга өйрәтү.Өйрәнгән алымнарны куллану мөмкинчелеге тудыру.			Л.А.Парамонова бит 474-475

Әвәләү буенча перспектив план

Ай	Атна	Программа эчтәлеге	ЭРС	УМК	Чыганагы
сентябрь	1	Тема: «Камыр, камыркай» Пр. эчтә-ге: Балаларны камыр белән тыныштыру. Кул чуқларын ныгыту, әвәләүгә кызыксыну тәрбияләү.	Уен "Ак калач"		И. А. Лыкова, 18 бит.
	2	Тема: «Капка өчен баганалар» Пр. эчтә-ге:	Дид.уен «Теремкәй»		Л. А. Парамонова, 18 бит.

		Пластилин белән таныштыру. Эвэләү алымнарын өйрәту, кул чукларын устеру.			
	3	Тема: «Тиеннәр өчен чикләвекләр» Пр. эчтә-ге: эвэләүгә кызыксыну уяту. Кисәкчектән вак чикләвекләр эвэләү, мускулларны ныгыту. чиста эшлүне булдыру	Уен «Без тиеннәр»		Л. Л. Парамонова. 30 бит
	4	Тема: «Без урманга барабыз, без гөмбәләр табабыз» Пр. эчтә-ге: Ике кисәкне берләштерү алымын күрсәтү. Уен аша кызыксыну уяту, кул чукларын ныгыту.	Уен «Көзгә яфраклар»		Л. Л. Парамонова. 57 бит
октябрь	1	Тема: «Яфраклар коела» Пр. эчтә-ге: Кисәкләрдән чеметеп алып яфраклар ясау, бармаклар белән ышку. Төсләрне , бармакларны ныгыту.		Уен Аю шатлана»	И. А. Лыкова, 27 бит.
	2	Тема: «Картина ясау» Пр. эчтә-ге: Камырдан төрле нәрсәләр ясау, төймә, сәдәф, борчак белән бизәү, узорлар чыгару. Кызыксыну тәрбияләү.	Дид.уен «Көзгә рәсемнәр		И. А. Лыкова, 21 бит.
	3	Тема: «Бабай шалкан утыртты» Пр. эчтә-ге: Әкияткә кызыксыну уяту.	Дид.уен «Шалкан»		Л. А. Парамонова, 97 бит.

		Тугэрэк, эвэлэүне ныгыту, эвэлэүгэ кызыксыну тэрбиялэу.			
	4	Тема: "Алмагачтан алма жыю" Пр. эчтэ-ге: Табигатьтэге узгэрешлэр белэн таныштыру. Төслэрне ныгыту. Эвэлэү алымнарын өйрөтү. Кул хэрэкетен үстерү.	Уен «Кем куберэк алма жыя»		Л. А. Парамонова, 85 бит.
ноябрь		Тема: «Йомшак болытлар» Пр. эчтэ-ге: Пластинан кирэкле нэрсэлэр чыгарырга, кул белэн ышкып матурайту. Төснө ныгыту. Бармактарны күнөктөрү.	Дид.уен «Болыт»		И. А. Лыкова, "Гөлбакча"
		Тема: «Кырыгаякның аяктары менэ нинди?» Пр. эчтэ-ге: Цилиндр формасын ике кул арасында тэгэрәтеп ясауны булдыру. Бөжөклөргө сак караш тэрбиялэу. Күзлөрөн, аяктарын кую. Эшне ахыргача эшлэу.	Уен «Кырыгаяктар йөгерэ»		И. А. Лыкова, 36 бит
		Тема: «Менэ сина керпе башсыз да ,аяксыз да» Пр. эчтэ-ге: керпене ясауны өйрөтү, төрлө матераллардан (шырпы, көнбагыш). Дөрөс итеп урнаштыру. Үзлөргө эшлэүне булдыру.	Дид.уен «Керпе»		И. А. Лыкова, 38 бит
		Тема: «Йомры икмэк».	«Йомры икмэк" уен!		Л. А. Парамонова. 163 бит

		Пр. эчтэге: Экият аша эвлэүе ныгыту. Кисэтэн түгэрэк ясау. Таякчык белэн күз, авызларын билгелэүне булдыру. Эвэлэүне ныгыту.			
декабрь	1	Тема: «Кар бабай, кар бертеклэре белэн уйный» Пр. Эчтэ-ге: Уч тебендэ тугэрэклэр эвэлэү. Кар бертеклэре китереп чыгару. Үзлэре эшлэүне булдыру.	Сузле уен «Кар бертеклэре»		И. А. Лыкова. 46 бит
	2	Тема: «Менэ нинди чыршы» Пр. эчтэге: Ботакларын эвэлэү. Урнаштыру. Яшел төсне ойрэтү. Матурлыкка соклану уяту.	«Яшел чыршы» Жырлау		И. А. Лыкова, 43 бит
	3	Тема: «Бэйрэмгэ бизэлгэн чыршы» Пр. Эчтэ-ге: Яна ел бэйрэменэ кызыксыну уяту. Терле төстөгө пластелин белэн түгэрэклэр ясау. Бэйрэмгэ кызыксыну уяту	Дид.уен «Чыршыны бизибез»		Л. А. Парамонова, 207 бит
	4	Тема: « Куяннар-озын колаклар» Пр. эчтэ-ге: Аерым кисэклэрдэн куян ясау. Колакларын төрле юнэлештэ бөклэү. Экиятлэргэ кызыксыну тэрбиялэү.	«Аю б/н куяннар» уен		Л. А. Парамонова. 220 бит
январь	1	Тема: «Безгэ кем килгэн» Пр. эчтэ-ге: Терле	Дид.уен «Кар бабай»		Л. А. Парамонова, 235 бит. "Гелбакча"

		зурлыктагы кисэклэрдэн кар бабай ясау. Күз, борын, авызларына тиешле эйберлэрне кую.			
	2	Тема: «Кышкы мавыклар» Пр. эчтэ-ге: Фигуралар ясарга кызыксыну уяту, тугэрэк, турылардан кеше образлары китереп чыгару. Дуслык хисе тэрбиялэу.	Дид.уен «Кар бабай»		Л. А. Парамонова, 249 бит
	3	Тема: «Куян белэн аю уенчыклар булэк итэбез» Пр. Эчтэ-ге: Сюжетлы уеннарга өйрөтү, аң белемнэрен үстөрү. Сак караш тэрбиялэу. Кул чукларын ныгыту.	Полоскага гади узорлар ясау		Л. А. Парамонова, 263 бит
	4	Тема: «Кем нзрсэ ясыи белэ? » Пр. эчтэ-ге: Бирелгэн кисэклэрдэн, ясалган эйберлэрне карап ясауны өйрөтү. Хэтер капчыкларын ныгыту.	Чыгарылган предметларны коллектив композициягэ берлэштөрү	Табышмакл ар айту	Кулланма материал
февраль	1	Тема: «Дурт аяклы дусларыбыз» Пр. эчтэ-ге: Хайваннарга сак караш тэрбиялэу. Уенга тарту, үзлэре эшлэргэ күнектерү. Ясалган детальлэрен урнаштыруны булдыру чиста, пөхтэ эшлэүне булдыру.	Халык, декоратив- гамэли сэнгать эсэрлэренэ карата кызыксыну уятырга ярдем итэргэ (милли костюмдагы курчак)		Л. А. Парамонова, 277 бит
	2	Тема: «Песи нэм этлэр өчен	Уен өчен гади формада		Л. А. Парамонова, 292 бит

		савыт-сабалар» Пр. эчтэ-ге: Йорт хайваннарына кызыксыну формада савыт китереп чыгарырга өйрэтү.	түгэрэклэр ясау(кабартма)		
	3	Тема: «Кошлар өчен жимлек» Пр. эчтэ-ге: Кошларга карата кайгыртучанлык хисе тәрбиялөү. Кэгазыне ябыштыру алымнарын өйрэтү.	Уен Кошлар очалар»		Л. А. Парамонова, 3 16 бит
	4	Тема: «Кошлар өчен килделәр» Пр. эчтэ-ге: Кошлар фигурасы ясарга өйрэтү, койрык, канат, авызы. Эшне ахыргача башкару, эшлөү. Түземлелек тәрбиялөү. Сак караш уяту.	Дид.уен "Песнэк»		Л. А. Парамонова, 320 бит. "Гөлбакча»
март	1	Тема: «Коймаклар яраткан энием өчен» Пр. эчтэ-ге: Якын, яраткан кешеләренә ихтирам хисе, ольлауны булдыру. Ике уч арасында кисәкне изү, жәю. Түгэрәк ясау, эченә чәчәкләр кую. Бәйрәм хисе уяту.	Уен «Коймаклар»		Л. А. Парамонова, 334 бит
	2	Тема: «Менә нинди боз сөңгеләре» Пр. эчтэ-ге: Табигатькә кызыксыну уяту. Сак караш тәрбиялөү. Боз сөңгеләре нечкә, калын итеп ясауны булдыру.	«Язгы» уен		И. А. Лыкова, 62 бит. «Гөлбака»
	3	Тема: «Песи	Уен «Песи һәм		Л. А. Парамонова,

		балалары качышлы уйный» Пр. эчтэ-ге: Кисэклэрдэн песи ясау. Койрык. колак, тэпилэр кую. Кул белэн тартып эшлэүне өйрэтү, эвэлэүгэ кызыксыну тэрбиялэу	тычканнар»		351 бит
	4	Тема: «Нәрсә ясыиың килэ?» Пр. эчтэ-ге: Рәсемнәргә карап эвэлэү, ныгыту . Кул чукларын устерү. Житезлек, кыюлык тэрбиялэу.	Табышмаклар әйтү		Кулланма материал
апрель	1	Тема: «Менә нинди безнен күперләр» Пр. эчтэ-ге: Табигатькә кызыксыну уяту. Кисэклэрдән калын бурәнәләр ясау. Тигез ясау алышын булдыру, күпер төзу. Эшне ахыргача эшлэу.	Бармаклар гимнастикасы «Купер» ясыиыбыбыз		И. А. Лыкова, 70 бит
	2	Тема: «Кошлар ояда» Пр. эчтэ-ге: Коллективта эшлэүне ныгыту, дус-тату эшлэу. Сак караш тэрбиялэу.	Уен «Песи һәм чыпчыклар»		И. А. Лыкова, 72 бит
	3	Тема: «Кошлар сайрый-оя ясыиы» Пр. эчтэ-ге: Табигатьне сакларга, яратырга өйрәту. Полоскалардан оя ясаны булдыру.			Л. А. Парамонова 7
	4	Тема: «Менә нинди безнен салют» Пр. эчтэ-ге: Төрле тестәге салютлар эвэлэу. Сак караш	«Бармак» уены		О. Высотский, И. А. Лыкова

		тәрбияләү. Матурлыкны тоя белү хисе уяту.			
май	1	Тема: «Менә нинди безнен бармаклар» Пр. эчтә-ге: Бармак театры персонацлары ясау. Кисәкне тугәрәкләү, кузләр, авыз ясау. Бармакка киеп хэрәкэтләр ясау. Курчак театры кызыксыну уяту.			Л. А. Парамонова, 79 бит
	2	Тема: «Два веселых гуся» Пр. эчтә-ге: Кошлар эвэләүгә кызыксыну уяту. Ясаган фигураларны күзаллап рәсемнәр аша ясауны булдыру. Эвэләү алымнарын ныгыту.	Уен «Казларым»		Л. А. Парамонова, 73 бит
	3	Тема: «Кунелле чыпчыклар» Пр. эчтә-ге: Тирш-юньдәге кошларны күзәтеп танып белү. Үзләре теләп кисәкләрдән кош ясауны булдыру. Эвэләүгә кызыксыну уяту.	Уен «Автомобиль һәм чыпчыклар»		Л. А. Парамонова, 403 бит.

3.7. РЕЖИМ ҺӘМ ТӘРТИП

Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе тулы көн режимында эшли (балалар өчен 12 сәгать). Көн режимын төзүнең төп принциплары:

- көн режимы балаларның мәктәпкәчә белем бирү учреждениесендә булган бөтен чор дәвамында башкарыла, эзлекле, даими һәм эзлекле эш алып барыла;
- һәр яшь төркемендә, мәктәпкәчә яшьтәге һәр чорның психологик үзенчәлекләрен исәпкә алып, үз көн режимы билгеләнгән;
- көн режимы елның жылы һәм салкын чорын исәпкә алып оештырыла.

Рекомендации по организации режима дня в соответствии с Примерной основной образовательной программой дошкольного образования [2] ст. 68

Рекомендации по организации режима дня в соответствии с Инновационной программой дошкольного образования «От рождения до школы» [3] ст. 36 – 44

Балаларның көндөлөк режимы

Эшчәнлекнең төре	Беренче кечкенеләр төркеме (2 -3 яшьлек)
Балаларны кабул итү, тикшерү, уеннар, хавада булу, иртэнге гимнастика, дежуртору	6.00 – 8.10
Иртэнге ашка эзерлек, иртэнге аш	8.10– 8.40
Иртэнге түгэрәк, шөгелльәргә эзерлек	8.40 – 9.00
Оештырылган белем бирү эшчәнлегә (10 минутлык тәнәфесне кертеп)	9.00 – 9.30
Ачык хавада булу (уеннар, күзәтүләр, хезмәт)	9.30 – 11.20
Урамнан керү, уеннар	11.20 – 11.30
Төшке ашка эзерлек, төшке аш	11.30 – 12.00
Йокы вакыты	12.00 – 15.00
Йокыдан уяту, чыныктыру, гигиеник процедуралар	15.00 – 15.25
Кичке аш	15.25 – 15.50
Бердәм һәм мөстәкыйль эшчәнлек, уеннар, аерым эш. Матур әдәби уку. Өстәмә белем бирү эшчәнлегә. Кичке түгэрәк	15.50 – 16.50
Хавада булу, балаларны өйләренә озату	16.50 – 18.00

3.8. МЕТОДИК ЧЫГАНАКЛАР ИСЕМЛЕГЕ

Социаль – коммуникатив үсеш	<i>Уен эшчәнлегенә элдерү.</i> Н.Ф. Губанова. Уен эшчәнлегенә элдерү. Балалар бакчасында икенче кечкенеләр төркемдә эш системасы – М., Мозаика-Синтез, 2010 Мин курчак белән бергә үсәм: 2-7 яшьлек балалар белән танып белү – уенлы шөгелльәр/автор - төзүче О.Р.Меремьянина.-Волгоград: Укытучы, 2012. <i>Яшьтәшләре һәм зурлар белән үзара бәйләнешкә керүнең элементар гомуми кабул ителгән норма һәм кагыйдәләргә тарту. правилам взаимоотношения со сверстниками и взрослыми (в том числе моральными)</i> Р. С.Буре. Мәктәпкәчә яшьтәгеләрне социаль – эхлак яктан тәрбияләр. Методик кулланма. – М., Мозаика-Синтез, 2010. <i>Гендерлык, гаилә, граждальк кирәк – яракларын, патриотик хисләр формалаштыру.</i> Е.К. Ривина. Мәктәпкәчә яшьтәгеләрне гаилә һәм нәсел шәжәрәсе белән таныштырык. Ата –аналар һәм педагоглар өчен кулланма. 2-7 яшьлек балалар белән эшләр өчен. – М.: Мозаика-Синтез, 2008
Танып-белү үсеше	И.А. Помораева, В.А. Позина. Балалар бакчасында икенче кечкенеләр төркемдә элементар математик күзаллауларны формалаштыру буенча шөгелльәр: Шөгелльәр планы . – М., Мозаика-Синтез, 2011. Заманча белем бирү технологияләре В.П. Новикова Балалар бакчасында математика. Кече

	яшьтәгеләр төркеме. – М.: МОЗАИКА – СИНТЕЗ, 2000 Ф.В.Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И.Ж.Хәбибуллина «Туган телдә сөйләшәбез» Казан «Фолиант» 2013.8 – 63б А.И. Иванова. Балалар бакчасында сезонлы күзәтүләр. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр программасы. М.;ТЦ Өлкә,2010
Сөйләм үсеше	Төп кулланмалар Ф.В.Хәзрәтова, З.Г. Шәрәфетдинова, И.Ж. Хәбибуллина «Туган телдә сөйләшәбез» Казан «Фолиант» 2013.63-106 б. Шөгылльәр конспектлары. Уеннар һәм күнегүләр/ Автор – төзүче О.С.Ушакова, Е.М.Струнина,М.;Вентана Граф,2008 – 224 б Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Ж.Хәбибуллина «Туган телдә сөйләшәбез».Казан. «Фолиант» 2013. 106 – 206 б. «Көч һәм рух тамырлары» Казан «Мәгариф» нәшрияты 1998ел (хрестоматия); «Гөлбакча» /Автор – төзүче.Ф.Ю.Юсупов, З.Ф. Камалова, Р.А.Борһанова. Хрестоматия. «Иң матур сүз», «Мәгариф» нәшрияты 2000(Ата – аналар һәм балалар бакчасы тәрбиячеләре өчен хрестоматия)
Сынлы-сәнгать үсеше	Т. С. Комарова Балалар бакчасында икенче кечкенәләр төркемдә сәнгать эшчәнлегә буенча шөгылльәр. Шөгылльәр конспектлары . — М.: Мозаика-Синтез, 2007-2010. Т.С. Комарова, Балалар сәнгать ижаты. Тәрбиячеләр һәм педагоглар өчен методик кулланма. 2 басма Мозаика – Синтез, 2008. М.Б Зацепина. Балалар бакчасында культура ял итү эшчәнлегә – М., Мозаика-Синтез, 2006. М.Б Зацепина, Т. В Антонова. Балалар бакчасында милли бәйрәмнәр. — М.: -Мозаика - Синтез, 2005-2010. Балалар бакчасында музыка – сәламәтлек эшенең системасы: шөгылльәр, уеннар, күнегүләр/ автор – төзүче О.Н. Арсеньевская. – Волгоград: Укытучы, 2012. -204б. «Без менә ничек булдырабыз». Балалар бакчасында музыка / З.Г Ибрагимова. Нәшрият «Мәгариф»
Физик усеш	Төп кулланмалар Л.И Пензулаева . Балалар бакчасында физкультура шөгылльәре. Беренче кечкенәләр төркеме – М., Мозаика - Синтез, 2010. Өстәмә кулланмалар В.Г. Алямовская. Психологик – педагогик мониторингны оештыру./ Мәктәпкәчә яшьтәге учреждениядә сәламәтлек эшчәнлеген тормышка ашыру. Н.Новгород, 2000. Ю.Ф Змановский . Балаларны сәламәт итеп тәрбиялик. – М., 1989. М.Д. Маханева. Сәламәт баланы тәрбияләү. – М., 2000. Д.В. Хухлаева. Мәктәпкәчә яшьтәге учрежденияләрдә физик тәрбия алымнары. – М.: Мәгариф, 1984
Өстәмә кулланмалар	

